

T.C.
AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANABİLİM DALI

SAĞLIK PERSONELİNİN ÇALIŞAN SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
KÜLTÜRÜ ALGI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FİGEN ÇAM

TRABZON

2019

T.C.
AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANABİLİM DALI

**SAĞLIK PERSONELİNİN ÇALIŞAN SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜ
ALGI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

FİGEN ÇAM

Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünce

“YÜKSEK LİSANS TEZİ”

Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih :28/03/2019
Tezin Savunma Tarihi :17/04/2019**

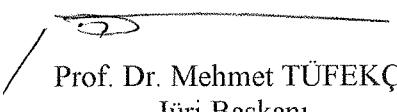
Tez Danışmanı:Dr. Öğretim Üyesi Osman YILDIZLAR

Trabzon 2019

T.C.
AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

KABUL VE ONAY

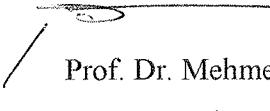
Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı çerçevesinde ve Dr. Öğr. Üyesi Osman YILDIZLAR danışmanlığında yüksek lisans öğrencisi FİGEN ÇAM tarafından hazırlanan “Sağlık Personelinin Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Algı Düzeylerinin Belirlenmesi” başlıklı bu çalışma, Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla oluşturulan juri tarafından 02.04.2019 gün ve 12 Sayılı kararıyla oluşturulan juri tarafından yapılan sınavda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mehmet TÜFEKÇİ
Jüri Başkanı

Doç. Dr. Fadime EROĞLU
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Osman YILDIZLAR
Üye

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mehmet TÜFEKÇİ
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu tez çalışmasında; Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeyleri bazı değişkenler açısından incelenmektedir. Bulgular bölümünde araştırmadan elde edilen sonuçlar bulunmakta olup, bu sonuçlardan hareketle bazı öneriler sunulmaktadır.

Bu çalışmamda karşılaştığım her türlü sorunlarda bana yardımcı olan, hoşgörüsü ve bilgisiyle bana yol gösteren değerli tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Osman YILDIZLAR'a,

Ayrıca yüksek lisans eğitimim boyunca akademik gelişimime katkı sağlayan tüm hocalarımı,

Araştırmamın uygulama aşamasında gerekli izinleri aldığım Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'na, Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne ve hastanelerde araştırmama katılan tüm meslektaşlarımı,

Benden desteklerini esirgemeyen ve beni motive eden iş arkadaşlarına ve dostlarımı,

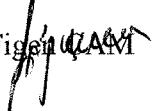
Tüm hayatım boyunca benden desteklerini esirgemeyen canım annem Emine Madra ve ablam Canan EĞİN'e,

Ve son olarak bu çalışmanın tamamlanmasında hoşgörü ve anlayışlarıyla her türlü yardımı sağlayan başta kızım Ayşe Yaren, oğlum Okan Çağan ve eşim Turgay ÇAM'a binlerce teşekkürler.

Figen ÇAM
Trabzon 2019

TEZ BEYANNAMESİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Sağlık Personelinin Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Algı Düzeylerinin Belirlenmesi” başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Osman YILDIZLAR'ın sorumluluğunda tamamladığımı, verileri kendim topladığımı, analizleri ilgili laboratuarlarda yaptığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğim, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim (28/03/2019)

Figen UZAM

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

KABUL VE ONAY	III
ÖNSÖZ.....	IV
TEZ BEYANNAMESİ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	VIII
TABLOLAR DİZİNİ.....	IX
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	X
ÖZET.....	XI
ABSTRACT	XII
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	2
2.1. Güvenlik Kültürüne Kavramsal Boyutu.....	2
2.1.1. Kültür.....	2
2.1.2. Örgüt Kültürü	3
2.1.3. Güvenlik Kültürü	4
2.1.4. Güvenlik Kültürüne Oluşturulması	5
2.2. Sağlık Profesyonelleri.....	6
2.3. Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar	7
2.3.1. Konu ile İlgili Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	7
2.3.2. Konu ile İlgili Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	10
3. GEREÇ VE YÖNTEMLER	14
3.1. Araştırmmanın Modeli ve Hipotezleri	14
3.2. Çalışmanın Değişkenleri.....	16
3.3. Çalışmanın Etik Yönü	16

3.4.	Evren ve Örneklem	16
3.5.	Veri Toplama Araçları	19
3.5.1.	Çalışmanın Kapsamı, Yeri ve Zamanı	19
3.5.2.	ÇSGKÖ Güvenilirlik Analizi	19
3.5.2.1.	Faktör Analizi	20
3.6.	Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi	24
3.7.	Çalışmanın Sınırlılıkları	24
4.	BULGULAR	25
5.	TARTIŞMA	45
6.	SONUÇ VE ÖNERİLER	56
7.	KAYNAKÇA	57

ÖZGEÇMİŞ

EKLER

Ek 1. Veri Toplama Formu

Ek 2. Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Kullanım İzni

Ek 3. Araştırma İzni İşbirliği Protokolü

Ek 4. Etik Kurul İzni

Ek 5. Sağlık Tarama Kartı

Ek 6. Kalibrasyon Belgeleri

Ek 7. Yangın Tatbikatı

Ek 8. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi

Ek 9. Yıllık Eğitim Planı

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Şekil 1. Çalışmanın Modeli.....14

TABLOLAR DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Araştırmayı kabul eden hastanelerin personel sayıları ve çalışmaya alınan personel sayısı	17
Tablo 2. Güvenilirlik tablosu.....	20
Tablo 3. ÇSGKÖ KMO ve Bartlett testi	21
Tablo 4. ÇSGDÖ faktör analizi sonuçları	22
Tablo 5. ÇSGKÖ faktör analizi döndürme sonuçları	23
Tablo 6. Sağlık personelinin cinsiyet durunlarına göre dağılımları	25
Tablo 7. Sağlık personelinin eğitim durunlarına göre dağılımları.....	25
Tablo 8. Sağlık personelinin yaş durumlarına göre dağılımı.....	26
Tablo 9. Sağlık personelinin meslek durumlarına göre dağılımı.....	26
Tablo 10. Sağlık personelinin ünitelerinde çalışma süreleri dağılımları	27
Tablo 11. Sağlık personelinin toplam hizmet yılları dağılımı	28
Tablo 12. Sağlık personelinin çalışan güvenliği hakkında eğitim alma dağılımı.....	28
Tablo 13. Çalışan sağlığı vc güvnligi kültürü ölçügi “enfeksiyon önleme” boyutu	29
Tablo 14. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “yönetim politikaları” boyutu.....	30
Tablo 15. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “sağlık taramaları” boyutu.....	31
Tablo 16. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “kimyasal madde güvenliği” boyutu	32
Tablo 17. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “güvenlik eğitimleri” boyutu.....	33
Tablo 18. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “şiddeti önleme” boyutu.....	34
Tablo 19. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “gıda güvenliği” boyutu	35
Tablo 20. an sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi “düşmeye önleme” boyutu	35
Tablo 21. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi boyutları.....	36
Tablo 22. Cinsiyet ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (mann whitney-u testi) ..	37
Tablo 23. Çalışan güvenliği hakkında eğitim alma ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (mann whitney-u testi)	37
Tablo 24. Meslek ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (kruskal-wallis testi)	38
Tablo 25. Eğitim ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (anova testi)	38
Tablo 26. Yaş grupları ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (anova testi)	39
Tablo 27. Ünitede çalışma süresi ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (kruskal-wallis testi).....	39
Tablo 28. Toplam hizmet yılı ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (anova testi) .	40
Tablo 29. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçügi bayutları arası spearman korelasyon analizi	41
Tablo 30. Hipotez kabul/red durumları	43

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ANOVA	: Tek Yönlü Varyans Analizi
ÇSGKÖ	: Çalışan Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü Ölçeği
GSMH	: Gayri Safi Milli Hasıla
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
ILO	: International Labour Organization-Uluslararası Çalışma Örgütü
ISCO	: International Standard Classification of Occupations - Uluslararası Mesleklerin Standart Sınıflaması
İSG	: İş Sağlığı ve Güvenliği
İSGK	: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
K	: Katılıyorum
Ka	: Katılmıyorum
Kar	: Kararsızım
Ke Ka	: Kesinlikle Katılmıyorum
Ke K	: Kesinlikle Katılıyorum
KMO	: Kaizer-Mayer-Olkin
MWU	: Mann Whitney-u
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TDK	: Türk Dil Kurumu
WHO-DSÖ	: World Health Organization-Dünya Sağlık Örgütü

**Yüksek Lisans Tezi
ÖZET**

**SAĞLIK PERSONELİNİN ÇALIŞAN SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜ
ALGI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

FİGEN ÇAM

**Avrasya Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Osman YILDIZLAR
2019, 60 (Tez Sayfa), 28 (Ek Sayfalar)**

Bu çalışma, Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerde çalışan sağlık profesyonellerinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerini belirlemeye yönelik tanımlayıcı bir saha çalışmasıdır.

Çalışmada veriler Yorgun ve Atasoy tarafından geliştirilen Çalışan Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü Ölçeği aracılığı ile toplandı. Veriler SPSS for Windows 16,0 programında ölçeğin yapı uygunluğunu test ekmek için doğrulayıcı faktör analizi ve iç geçerlilik uygunluğu için Cronbach's Alpha katsayısı belirleme analizleri yapıldı. Verilerin normal dağılıma uygunluğunun test edilmesi için Kolmogorov Smirnov/Shapiro-wilk testi kullanıldı. Değişkenler normal dağılıp dağılmamalarına göre Mann Whitney-U ve Kruskall Wallis ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testleri ile analiz edildi. Ölçek faktörlerinin kendi aralarında ve genel ölçek değeri ile olan ilişkisini belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon testi yapıldı. Sonuçlar %95 güven aralığında $p<0.05$ düzeyi anlamlı olarak kabul edildi.

Çalışmada; Ölçek genel ortalama ve yüzdesi ($3.74\pm0.67, \%75$) ve en yüksek ortalama ve yüzdesi ($4.05\pm0.74, \%81$) "Enfeksiyon Önleme" alt boyutu, en düşük ortalama ve yüzdesi ($3.52\pm0.93, \%70$) ise "Şiddeti Önleme" alt boyutu olduğu, çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile çalışanların cinsiyetleri, arasında anlamlı bir farklılık gösterdiği, çalışan güvenliği hakkında eğitim alma, meslek, eğitim, yaş grupları, ünitede çalışma süresi ve toplam hizmet yılı durumu anlamlı bir farklılık gösterdiği, ölçeğin tüm alt boyutlarının hem kendi aralarında hem de genel algı oranı ile $p<0.01$ değerine göre anlamlı ilişki olduğu ve oluşturulan toplam 15 hipotezin 8'i kabul 7'si red edildi. Analiz sonuçlarına göre çalışanların Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü algılarının yüksek olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanı, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü

**Master Thesis
ABSTRACT**

**DETERMINATION OF CURRENT PERCEPTION LEVELS OF HEALTH
PERSONNEL'S EMPLOYEE HEALTH AND SAFETY**

**FİGEN ÇAM
Avrasya University
Institute of Medical Sciences
Occupational Health and Safety Department
Supervisor:Dr. Osman YILDIZLAR
2019, 60 Pages, 28 Appendix**

This study is a descriptive field study which aims to determine the levels of perception of worker health and safety culture of health professionals working in Artvin Provincial Health Directorate hospitals.

In this study, the data were collected through the Employee Health and Safety Culture Scale developed by Yorgun and Atasoy. In SPSS for Windows 16.0 program, Cronbach's Alpha coefficient determination analysis was performed for the construct validity of the scale, confirmatory factor analysis for the test bread, and the compatibility of internal validity. Kolmogorov Smirnov / Shapiro-wilk test was used to test the compatibility of the data with the normal distribution. Variables were analyzed by Mann Whitney-U and Kruskal Wallis and one-way analysis of variance (ANOVA) according to their normal distribution. Sperman Correlation test was performed to determine the relationship between scale factors and overall scale value. Results 95% confidence interval of $p < 0.05$ was considered significant.

Study; Overall average and percentage (3.74 ± 0.67 , 75%) and the highest average and percentage (4.05 ± 0.74 , 81%) are an Infection Prevention sub-dimension, lowest mean and percentage (3.52 ± 0.93 , 70%) are a Violence Prevention sub-dimension. Between the perception of worker's health and safety culture and gender, training on employee safety occupation, education, age groups, working time in the unit and total status of service year showed a significant difference. All sub-dimensions of the scale were found to have a significant relationship with both the overall perception ratio and $p < 0.01$, and 8 of the total 15 hypotheses that were accepted were rejected. According to the results of the analysis, it was observed that employees' perceptions of Employee Health and Safety Culture were high.

Keywords: Health Care Workers, Occupational Health and Safety, Employee Health and SafetyCulture

1.GİRİŞ

İnsan hayatındaki en geniş evre olan yetişkinlik dönemi çalışma hayatını kapsar. Çalışma hayatında; fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psiko-sosyal birçok etken bulunmakta dolayısıyla da kişinin sağlık, güvenlik ve verimliliği etkilenmektedir [1]. On altinci ve on yedinci yüzyıllarda dünya ülkeleri sanayi devrimiyle birlikte yaşanan sorunlara çözüm bulmak için seferber olmuşlardır. Böylece iş sağlığı ve güvenliği konuları ve uygulamaları tüm dünyada önem kazanmıştır.

Sağlık hizmetlerinde hizmetin kesintisiz ve zamanında verilmesi bu hizmeti diğer hizmetlerden ayıran unsurların başında gelmektedir. Sağlık hizmetleri hem nicelik hem de nitelik açısından çok sayıda sağlık profesyonelleri tarafından verilen bir hizmet çeşididir. Sağlık tesisleri 7/24 dinamik bir şekilde çalışan ve odağında insan ve onun sağlığına yönelik hizmetleri üreten mekânlardır. Hizmetin verilmesinde gerek çalışanlar gereksede hasta ve yakınları istenmeyen bir takım tehlikeli durumlara ve bunlara bağlı risklerle karşılaşmaktadır. Günümüzde hastaneler iş sağlığı ve güvenliği tehlike sınıfları listesinde “ÇOK TEHLİKELİ” sınıf içinde yer almaktadır. Sağlık çalışanlarının kendilerini koruması ve gereken önlemleri alması onların çalışan sağlığı ve güvenliği hususundaki farkındalıkları, onların tehlikeli durumlara maruz kalma durumlarını azaltacak en önemli unsur olarak değerlendirilmektedir. Sağlık çalışanlarında çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerinin yüksek olması onların iş kazası yaşamaması, güvenli davranışları benimsemesi, güvenlik kültürünü etkili bir şekilde oluşturması ve sürekliliğini sağlaması adına önem arz etmektedir.

Bu tezimin amacı, sağlık profesyonellerinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemektir. Bu amaca yönelik bir saha çalışması olarak Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerde çalışan sağlık çalışanlarının çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyeleri belirlenmeye çalışılmıştır.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Güvenlik Kültürüünün Kavramsal Boyutu

2.1.1. Kültür

“Kültür” kelimesi Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından; “Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin” olarak tanımlanmıştır [2].

Aynı zamanda “Kültür” kelimesinin uluslararası en geniş ve kapsamlı tanımı 1963 yılında Kroeber ve Kluckhohn tarafından “Kültür tarihsel bir ürünüdür; fikirleri, değerleri ve kalıpları içerir; seçicidir, öğrenilmiştir, sembollere dayanır. Kültür davranışların ve davranışsal ürünlerin bir özetidir.” olarak belirtilmiştir [3].

Bu tanımlar ışığında kültür kavramı toplumsal özelliklere ile doğrulmuş ve toplumsal farklılık gösteren düşünce, duyu ve davranış biçimini olarak ele alınabilir.

Kültürü oluşturan temel öğeleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- a) Kültür bir toplumun hayat biçimidir,
- b) Öğrenilmiş davranışlar topluluğudur,
- c) Toplumca benimsenmiştir,
- d) Kültür toplumun üyelerince benimsenmiştir,
- e) Bütünleştirici bir eyleme sahiptir,
- f) İnsanın psikolojik ve biyolojik ihtiyaçlarını giderici bir yapıdadır,
- g) Kültür durgun olduğu gibi teknolojik, iktisadi faktörler çevre, vb. etkisiyle değişebilir [4].

2.1.2. Örgüt Kültürü

1970'li yıllarda örgüt kültürüyle ilgili çalışmalar başlamış ve 1980'li yıllarda ise hız kazanmıştır. Örgüt kültürü konusunda çok çeşitli tanımlar yapılmıştır. Yapılan tanımlara bakıldığından bazı kavramların kapsamı daha genişken, bazlarının daha spesifik olduğu görülebilir.

Gagliardi örgüt kültürünü, “bir örgütü diğerlerinden ayıran ve seçenekleri yönlendiren temel değerler sistemi” olarak tanımlarken [5], Dinçer ise “Bir örgütün içindeki insanların davranışlarını yönlendiren normlar, davranışlar, değerler, inançlar ve alışkanlıklar sistemidir.” şeklinde tanımlamıştır [6].

Farklı tanımların birleştiği noktalar şöyle sıralanabilir:

- a) Örgüt kültürü, örgüt üyelerinin paylaştığı değerlerdir.
- b) Örgüt kültürü, örgütteki iş yapma ve yürütme biçimidir.
- c) Örgüt kültürü örgütlere kişilik kazandırarak bir örgütü diğerinden ayırr.
- d) Örgüt kültürü baskın ve paylaşılan değerlerden oluşan, çalışanlara sembolik anımlara yansayan, örgüt içinde anlatılan hikayeler, inançlar ve sloganlardan oluşan bir yapıdır.
- e) Örgüt kültürü örgütsel başarıyı doğrudan etkiler.
- f) Üst yönetim ve liderlerin örgüt kültürü üzerinde önemli etkileri vardır [7].

İnsanlar toplumda geçerli olan kültürle birlikte toplumsallaşırken, örgüte bağlı olarak çalışanlarda örgütteki kültürle toplumsallaşmaktadır. Örgüt kültürü aynı zamanda örgütteki bireylerin ve grupların davranışlarını etkileyerek faaliyetlerin gerçekleşmesinde yol gösterir [8].

2.1.3. Güvenlik Kültürü

Güvenlik kültürü kavramı ilk olarak, 1986 Çernobil'de yaşanan nükleer kazadan sonra OECD Nükleer Ajansı (Organisation for Economic Co-operation and Development-Ekonominik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) tarafından 1987 yılında hazırlanan ve meydana gelen kazanın olası nedenlerinin sorgulandığı bir raporda kullanılmıştır [9]. Güvenlik kültürü zaman içerisinde birçok kurum ve araştırmacı tarafından farklı şekillerde yorumlanıp farklı tanımlar yapılmıştır.

Güvenlik Kültürü güncel olarak 2006 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yayınlanan ve yürürlüğe giren 187 Sayılı Sözleşme'nin 1.Madde (d) bendinde; “Önleyici Sağlık ve Güvenlik Kültürü” terimi olarak, sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı hakkına her kademedede saygı duyulan; hükümet, işveren ve işçilerin, hak, görev ve sorumluluklarının tanımlandığı bir sistem sayesinde güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanmasına aktif olarak katıldığı; ve en yüksek önceliğin önleme ilkesine verildiği bir kültürü ifade eder [10].

ILO'nun 187 Sayılı Sözleşmesinin 2. Maddesinde tanımın amacı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bu tanımda amaç [10];

- a) İşçi ve işveren kuruluşlarının temsilcilerine danışarak, ulusal politika, ulusal sistem ve ulusal program geliştirme yoluyla iş kazalarım, meslek hastalıklarını ve ölümleri önlemek için iş sağlığı ve güvenliğinin sürekli geliştirilmesine katkıda bulunmak,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konusunda ulusal sistem ve ulusal programlar aracılığıyla, aşamalı olarak, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı tesis etmeye yönelik etkin tedbirler almak
- c) Hangi tür tedbirlerin alınabileceği hususunu periyodik olarak gözden geçirmektir.

2.1.4. Güvenlik Kültürünin Oluşturulması

Yaşanan iş kazaları ve meslek hastalıkları göz önüne alındığında hem çalışanlar açısından hem de ülke ekonomisi açısından ciddi zararlar ortaya çıkardığı düşünülürse, iş kazalarının önlenmesi açısından ele alınacak en önemli konulardan biri de işletmelerde güvenlik kültürü oluşturulmasıdır [11].

İşetmelerde güvenlik kültürünün var olması ve yerleşmesi için işçi sağlığı ve iş güvenliği hakkındaki çalışmalarında yönetimin bağlılığı, çalışanların katılımı, çalışan-işveren iletişimini, üretimden ve karlılıktan önce güvenliğin ön planda olması, güvenlik konusunda belli periyotlarla tekrar eden güvenlik eğitiminin varlığı, gelişmiş bir raporlama sisteminin varlığı gibi faktörlerin göz önünde bulundurması gerekmektedir [12].

Evrensel olarak güvenlik kültürünün oluşturulması için altı kriterden söz edilmektedir:

Bu kriterler;

- a) Üst yönetimin görünür taahhüdü,
- b) Orta kademe yönetimin sürekli ilgisi,
- c) İlk kademe yöneticilerin performansa odaklanması,
- d) Çalışanların aktif katılımı,
- e) Sahadaki uygulamaların yerleştirilebilmesi için esnek bir sistem
- f) Güvenliğe ilişkin tüm çalışanların olumlu algısıdır [13].

Ayrıca güvenlik kültürünün oluşturulması için “Önce İnsan, Önce Sağlık, Önce İş Güvenliği” anlayışı yerleştirilerek, iş sağlığı ve güvenliği duyarlılığı ve bilincinin oluşması sağlanmalıdır. Bunun için güvenlik kültürü, aile kültürü ve toplumsal iş sağlığı ve güvenliği kültürü ile bir arada oluşturulmalı ve özendirilmelidir [14].

2.2. Sağlık Profesyonelleri

Sağlık profesyonelleri Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ - WHO) ve ILO tarafından yapılan tanıma göre; insan sağlığının kanıta dayalı tıp ve bakım prensiplerinin prosedürlerinin uygulanması ile sürdürülmesini sağlayan uygun eğitim ve donanımlara sahip uzmanlar olarak tanımlanmıştır. Sağlık profesyonelleri, insanlara yönelik hastalıklar, yaralanmalar, fiziksel ve mental yetersizliklerin üzerinde çalışma, tanılama, tedavi etme, önleme ve bunlarla birlikte popülasyonların diğer sağlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere hizmet verirler. Sağlık profesyonelleri, koruyucu ve iyileştirici ölçümleri uygulayarak sağlığın en üst düzeye ulaşması amacıyla sağlık ihtiyaçlarının ve kişisel ve toplumsal sağlık bekłentilerinin sağlığın artırılması ve toplumsal sağlık çıktılarının geliştirilmesi için önerilerde bulunurlar. İleri düzeyde kanıta dayalı sağlık bakım hizmetleri için konsept, teori ve operasyonel yöntemlerin geliştirilmesi üzerine araştırmalar ve geliştirme çalışmaları yaparlar. Ayrıca diğer sağlık profesyonellerinin yönetimi de görevleri arasında yer alabilir [15].

Sağlık profesyonelleri arasında farklı temel alt meslek grupları bulunmaktadır ve daha küçük alt gruplara indirgenerek sınıflandırılmaktadır. Uluslararası Mesleklerin Standart Sınıflaması (International Standard Classification of Occupations (ISCO)) (ILO 2008; WHO 2010) göre aşağıda sağlık profesyonelleri sınıflandırılmıştır [15]:

- a) Tıp doktorları- Genel ve Uzmanlaşmış tüm doktorlar, Halk Sağlığı Doktorlarını da kapsar,
- b) Hemşirelik profesyonelleri, Halk Sağlığı Hemşirelerini de kapsar,
- c) Ebe Profesyonelleri- Halk Sağlığı Ebelerini de kapsar,
- d) Dişçiler ve Eczacılardır.

2.3. Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar

2.3.1. Konu ile İlgili Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Saraç tarafından 2016 yılında yapılan “İş sağlığı ve güvenlik kültürü algısının iş tatmini ile ilişkisinin incelenmesi” başlıklı çalışmada, güvenlik kültürü ile cinsiyet, yaş, eğitim, meslek tercihi, iş doyumu faktörlerinin güvenlik kültürü algısındaki etkenler olarak incelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre; kadınların güvenlik kültürü algısı erkeklerle göre daha düşük olması erkeklerin raporlama kültürünün kadınlara göre daha yüksek olduğunu göstermiştir.

Bir diğer alt boyut olan eğitim ile güvenlik kültürü algısı değerlendirilmesinde, eğitim düzeyinin güvenli davranışlar sergilemede önemli bir etken olduğu belirlenmiştir. Eğitim düzeyinin artması ile yönetimin tutumu, yönetimin davranışları, güvenlik önceliği, güvenlik eğitimi ve çalışanların katılımı alt boyutlarında anlamlı ilişkili olduğunu göstermektedir.

Tercih ettiği bir işi yaptıkça, eğitim düzeyi ve maaş oranı yükseldikçe iş doyumunun arttığı bulunmuştur. İş sağlığı ve güvenlik algısının iş doyumu ile yakından bir ilişkili olduğu ve iş yerlerinden, işinden ve mesleğinden memnun çalışanların bulundurulması ya da iş doyumunu artıracak önlemlerin alınması da aynı zamanda iş sağlığı ve güvenlik algısının geliştirilmesinde önemli olduğu ifade edilmiştir [16].

Sarp ve arkadaşları tarafından 2014 yılında İstanbul ilinde 148 İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) profesyoneli üzerinde yapılan bir araştırma sonucunda, güvenlik kültürü konusu İSG uygulamaları arasında en alt sırada bulunmasının kaygı verici olduğu belirtilmiştir. İSG uygulamalarının güvenlik kültürü üzerine oturtulması ile amacına ulaşabileceğini; işverenlerin diğer beklenileri ancak işletmelerin İSG kültürleri olumlu yönde şekillenip, olgunlaşıp, benimsenip, uygulandıkça karşılanabileceği belirtilmiştir. Böylelikle maliyet unsuru olarak görülen İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri işveren ve çalışanlar tarafından kendi yararlarına olduğu anlaşılıkça destekleri artacak ve iş kazası-meslek hastalıklarına ödenen tazminat bedellerinin önüne geçilmiş olacaktır [17].

Koç tarafından 2015 yılında yapılan çalışma bulgularına göre, çalışılan kuruma güveni etkileyen en önemli faktörün yönetim ve çalışanlar arasında işbirliği ve iletişim olarak bulunmuştur. Ayrıca yönetsel önlem ve tedbirler, farkındalık ve bilinç düzeyleri, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği kriterlerine göre çalışması ve hem örgütsel güven hem de iş tatmininin iş sağlığı ve güvenliği kültürü oluşturulmasında olumlu ve önemli faktörler olarak yer almaktakı oldukları belirtilmiştir [18].

Akalp ve Yamandenz tarafından 2013 yılında yapılan çalışmada elde edilen bulgulara göre güvenlik kültürü boyutları ile yöneticilerin güvenlik kültürüne yönelik tutum ve davranışları arasında anlamlı bir ilişki ve bu ilişki güvenlik kültürünün tüm boyutlarında pozitif yönde bulunmuştur. Yapılacak olan düzenlemelerin başarıya ulaşmasında anahtar unsurun, yönetim ve çalışanların karşılıklı işbirliği içinde hareket etmesi ve çalışanların sürekli bir biçimde katılımının sağlanması yoksa yapılacak olan düzenlemelerin veya faaliyetlerin başarıya ulaşmasının mümkün olmayacağı belirtilmiştir. Dikkat edilmesi gereklili bir diğer unsur ise, güvenlik kültürü oluşum veya değişiminin belli bir süreci yani uzun dönemli bir işletme stratejisini gereklili kılmakta olduğu belirtilmiştir [19].

Mutlu tarafından 2014 yılında yapılan çalışmada metal sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu incelenmiştir. Bu çalışmada, çalışanların yaşıları ve en son çalışılan iş yerlerinde, çalışma süresi arttıkça güvenlik iklimi algısı düşmekte olup, orta yaş grubundaki ve en son iş yerinde en uzun süredir çalışanlar iş sağlığı ve güvenliğine dönük uygulama ve tedbirler konusunda en olumlu görüşlere sahip olan gruptur. Bu çalışma sonuçları göstermektedir ki; iş ve çalışma hayatındaki süre ve aynı çalışma ortamında bulunulan süre özellikle orta yaş ve üzeri bireylerin iş sağlığı ve güvenliği konularında olumlu bakış açılarına sahip olmalarını ve uygulamalarında bunu göz önünde bulundurduklarını göstermektedir [20].

Doğan ve arkadaşları tarafından 2017 yılında yayınlanan iş sağlığı ve güvenliği konulu çalışmada, İSG kültürünü toplumda oluşturabilmek için, ilk ve orta öğretimin tüm kademelerinde kendi seviyelerine uygun şekilde iş sağlığı ve güvenliği dersleri verilmesi ve üniversitelerde verilen iş sağlığı ve güvenliği derslerinin yoğunluğunun arttırılarak atölye çalışmaları ile pratiklik kazanılması gerekliliği ve İSG eğitimlerinin, küresel strateji

olarak “Herkes İçin İş Sağlığı” prensibi gözetilerek oluşturulmasına dikkat edilmesi önerilerinde bulunulmuştur [21].

Çelikalp ve arkadaşları tarafından 2014 yılında yapılan hemşireler üzerindeki iş güvenliği değerlendirmesi çalışmasında, kurum içi güvenlik kültürü oluşturulması için hizmet içi iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin önemi bir kez daha vurgulanmıştır. Araştırmada mesleki hastalıklar ve şikayetler, sağlık taraması ve kayıt sistemi, kazalar ve zehirlenmeler, yönetsel destek ve yaklaşımlar, malzeme, araç ve gereç denetimi, koruyucu önlemler ve kurallar, fiziksel ortam uygunluğu alt boyutları ile hemşirelerin iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları değerlendirilerek yetersiz kaldıkları tespit edilmiştir [22].

Seyman ve Ayaz tarafından 2016 yılında yayınlanan “Ameliyathanede Hasta ve Çalışan Güvenliğine İlişkin Ameliyathane Hemşirelerinin Görüşleri” başlıklı çalışmada, ameliyat hemşirelerinin hem sağlık personeli hem de hasta güvenliğine yönelik olarak değerlendirilmeler yapılmıştır. Ameliyathanede hasta güvenliğini tehdit eden en önemli faktörlerin; enfeksiyon riski, hastanın taşınmasıyla ilgili aksaklılıklar ve doğru hasta, doğru taraf, doğru cerrahının sağlanamaması olduğu belirlenmiştir. Ayrıca çalışan güvenliğini tehdit eden en önemli faktörlerin ise; kesici-delici-yakıcı alet yaralanmaları, kanla/ vücut sıvılarıyla/ solunum yoluyla bulaşan hastalıklara maruziyet olduğu belirlenmiştir. İş sağlığı ve güvenliği açısından hastane ortamındaki bu risklerin değerlendirilmesi büyük önem taşıdığı belirtilmiştir [23].

Kantaş ve arkadaşları tarafından ruh sağlığı ve hastalıkları hastanelerde hemşirelerin iş güvenliğine yönelik olarak yapılan ve 2017 yılında yayınlanan bir çalışmada; iş sağlığı ve güvenliğine yönelik olarak sıralanan risk faktörlerinde ilk sırada fiziksel-sözle saldırı, ikinci sırada bulaşıcı hastalıklar ve enfeksiyon hastalıkları ve üçüncü sırada ise tükenmişlik yer almaktadır. İş sağlığı ve güvenliğine yönelik olarak alınan önlemler hakkında çalışmadan elde edilen veriler, güvenlik önlemleri, eğitim, enfeksiyon kontrol önlemleri ve sağlık taramaları olduğu görülmektedir. Kadın çalışanların tükenmişlik oranının daha yüksek olduğu ve eğitim seviyesi yükseldikçe, alınan güvenlik önlemlerinin yetersiz bulunduğu belirlenmiştir [24].

Tanrıverdi ve arkadaşları tarafından 2015 yılında yenidoğan yoğun bakım ünitelerindeki iş kazalarına yönelik hemşireler üzerinde yapılan araştırmada ilginç sonuçlar

elde edilmiştir. Araştırmada fiziksel şartların iyileşmesi ve standart uygulamaların artmasıyla dikkatsizlik, acemilik ve koruyucu kullanmamanın artması sonucu bulunmuştur. Aynı şekilde çalışanların niteliklerinin artması ile işe bağlı riskleri arttırması normal şartlarda beklenen bir sonuç değildir. Elde edilen bulgular bir işyerinde kazaların önüne geçilmesi ve iş güvenliğinin sağlanabilmesi için fiziksel şartlar, çalışanların nitelikleri ve standart uygulamaların bir gereklilik olduğu gerçeğini ortadan kaldırılamayacağını ve güvenli bir örgüt iklimi oluşturabilmesi için en önemli unsur olan çalışanların dikkate alınması ve örgütsel davranış konuları içine giren faktörlerin de dikkate alınması gerekmektedir [25].

Türkiye'de her altı dakikada bir iş kazası meydana gelmekte ve günde ortalama 3 kişi hayatını kaybetmektedir. İş kazası ve meslek hastalığının mali boyutu ülkelerin Gayri Safi Milli Hasılasının (GSMH) yüzde biri ile dördü arasında değişmektedir. Türkiye'nin 2010 yılı Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın (GSYİH) 1.1 Trilyon olduğu dikkate alınırsa, iş kazası ve meslek hastalıklarının yaklaşık maliyetinin 44 milyar TL olduğu ortaya çıkar. 2010 yılında SGK açığı yaklaşık 26.7 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Başka bir ifadeyle, iş kazası maliyetlerinin ülke ekonomisine getirdiği yük, SGK açığının yaklaşık 1.5 katı kadardır [26].

2.3.2. Konu ile İlgili Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Guo ve arkadaşları (1999) tarafından Tayvan'da bulunan 16 eğitim hastanesinde son bir yılda meydana gelen kesici delici alet yaralanmalarını belirlemek amacıyla 8645 sağlık çalışanı (doktorlar, hemşireler, laboratuvar teknisyenleri ve temizlik personeli) ile yürütülen çalışmada; en çok iğne batmasının yaşandığı ve yaralanmaların çoğunlukla iğnelerin koruyucu kapakları takılmadan çöpe atılması sonucunda yaşandığı belirlenmiştir [27].

Shiao ve arkadaşları (2001) tarafından Tayvan'da 16 hastanede çalışan destek personelinin 1996-1997 yılları arasında meydana gelen kesici-delici alet yaralanmalarını incelemek amacıyla 862 personelle yürütülen kesitsel çalışmada; personelin yarıya yakınının iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim aldığı, yarıdan fazlasının iş kazası

geçirdiği, ancak kaza geçirenlerin çok azının kazayı bildirdiği belirtilmiştir. En çok kullanılmış iğnelerin batması sonucu iş kazalarının yaşandığı, kaza geçirenlerin coğunluğunun 4 yıldan fazla iş deneyimi olan personel olduğu belirtilmiştir [28].

Fung ve arkadaşları (2005) Hong Kong'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren 10 kamu ve özel sektör firmasında çalışan 423 personelle yürüttükleri çalışmada; personelin güvenlik kültürü algısı, tutum ve davranışları üst yönetim, ilk amir ve operasyonel düzeyde çalışanlar arasında karşılaştırılmıştır. "Kişisel rol" ile "güvenli davranış engelleri" arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmakla beraber, yönetimin güvenlik algısı; "örgütSEL bağlılık ve iletişim", "kaza raporlama", "bölüm yöneticilerinin bağlılığı", "kişisel rol" ve "iş arkadaşlarının etkisi" boyutlarında operasyonel düzeyde çalışanlara göre daha yüksek bulunmuştur. İlk amirlerin, "örgütSEL bağlılık ve iletişim", "kazaların raporlanması"na ilişkin algılarının operasyonel düzeyde çalışanlardan anlamlı bir şekilde yüksek bulunduğu, ilk amirler ile yönetim kademesi açısından ise anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirtilmiştir [29].

Yang ve arkadaşları tarafından (2009) Tayvan'da bir hastanede 195 personelle yürüttükleri çalışmada; hasta güvenliği kültürü ile güvenlik kültürü, liderlik davranışları ve güvenlik performansı arasındaki ilişki incelenmiştir. Doktorların "hasta güvenliği kültürü" ile "güvenlik performansı" algıları, diğer sağlık personeline göre daha düşük olarak bulunmuştur. "Organizasyonun güvenlik kültürü", "güvenlik performansını" doğrudan; "liderlik davranışlarının" da "güvenlik kültürünü" doğrudan; "güvenlik performansını" dolaylı olarak etkilediği sonucuna varılmıştır [30].

Tabibi ve arkadaşları tarafından 2012 yılında hasta güvenliğini sağlamak üzere sağlık personeline yönelik yapılan araştırma sonuçlarında ekip çalışma iklimi, güvenlik iklimi, iş memnuniyeti, stres yönetimi, yönetim bakış açısı ve çalışma koşullarının altı altboyut değerlendirilerek eğitim öncesi ve sonrası fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu bulgular ile birlikte iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarında bir kez daha eğitimin önemi vurgulanmaktadır [31].

Sokas ve arkadaşları tarafından 2013 yılında yapılan ve sağlık çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği ve hasta güvenliği konularındaki işbirliğinin keşfedilmesine yönelik yapılan çalışmada, iş sağlığı ve güvenlik kültürünün öncelikle yönetimsel düzeyde

belirlenerek çalışanlara eğitim verilmesi ve çalışanların birbirine saygılı bir ortam oluşturarak çalışmalarının önem taşıdığı belirlenmiştir. Aynı zamanda çalışan güvenliğinin hasta güvenliğini büyük ölçüde etkilediğini ifade edilmiştir [32].

Narayanan tarafından 2013 yılında Malezya'da medikal laboratuvar personeli üzerinde yapılan iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları konulu çalışmada laboratuvar personellerinin güvenli olmayan iş uygulamalarında bulunduğu ve bu durumun ancak güvenlik kültürü oluşturularak benimsetilebileceği ifade edilmiştir. Uygun süreli eğitimin gerçekleştirilemesi ve farkındalık kazandırılması önem taşımaktadır [33].

Farklı bir bakış açısı olarak, Pink ve arkadaşları tarafından yapılan 2014 yılında sağlık çalışanlarının kendi sağlıklarına yönelik koruyucu önlemlerinden olan el hijyeni konusundaki girişimlerin özellikle iş sağlığı ve güvenlik kültürü oluşturulmasındaki en kolay ve uygulanabilir adım olduğu belirtilmelidir. Kişisel sağlığın korunması ve hijyenin sağlanmasında basit uygulamaların içselleştirilmesine yönelik güvenlik kültürü oluşturma adımı atılmasında yönetimsel kuralların desteği büyük önem taşımaktadır [34].

Unutmamak gereklidir ki, iş güvenliği kültürü oluşturulmasında yönetimin desteği ile birlikte ekip çalışması en önemli unsurdur [35]. Ek olarak, çalışan eğitimleri ve bu eğitimlerin belirli sürelerle tekrarlanması iş kültürü oluşumunda yararlı olacaktır. Çalışanların çalışma ortamındaki risklere bakış açılarının kişisel faktörlerden etkilendiği göz önünde bulundurulmalıdır. Toplumsal farklılıklarda iş kültürü oluşturulmasında ele alınması gereken bir diğer unsurdur [36].

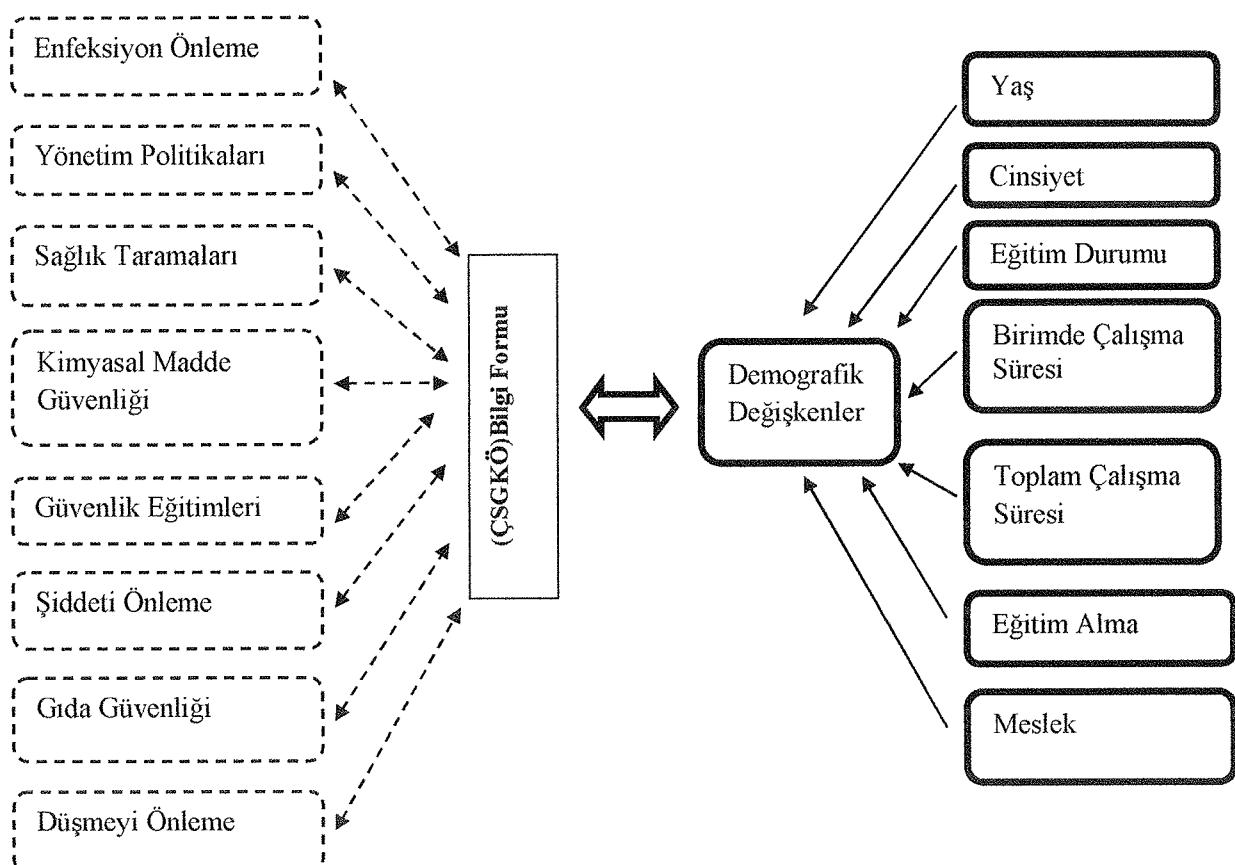
Kanada'da Jones ve arkadaşları tarafından 2015 yılında yayınlanan bir meta analizde, sağlık personelinin iş sağlığına yönelik uygulamalarının hasta sağlığı açısından önemine değinilmiştir. Sağlık çalışanlarının yorgunluk düzeyleri, çalışma saatlerinin uzunluğu ve fazla iş yükü gibi nedenlerle medikal hataların yapılması ile ilişkili olduğu belirtilmiştir. İş kazaları/ hastalıkları ile iş kapasitesinin azalması ve/veya yokluğu sonucu ile karşılaşmaktadır. Aynı çalışmada hemşirelerin eğitim düzeylerinde hasta başarı oranlarına pozitif etki yaptığı belirtilmiştir. İş güvenliği çalışmalarının yönetimsel düzeyde yapılması ile yüksek riskli iş kazalarının ve hastane ile ilgili yan etkilerin engellenebileceği vurgulanmıştır [37].

Botsvana'da 2015 yılında bir hastanede çalışan hemşireler üzerinde yapılan iş sağlığı riskleri konulu bir çalışmada, hemşirelerin en sık olarak enjektör yaralanmalarını, hastadan kan sıçramasını, kimyasal yanıkları, baş ağrıları, sırt ağrıları ve ayak ağrılarını belirttikleri gözlemlenmiştir. İş sağlığı ve güvenliği konusunda öncelikler belirlenirken bu problemlerin farkındalığı ve yaygınlığı nedeniyle oluşturulacak kurumsal iş kültürü büyük önem taşımaktadır [38].

3.GEREÇ VE YÖNTEMLER

Çalışmanın bu bölümünde, çalışmanın amacı, etik yönü, önemi, yeri, evren ve örneklem sayısı, model yapısı, hipotezleri, değişken yapısı, veri toplama araçları, ölçeğin yapı geçerlilik analizleri ile verilerin analizleri üzerinde durulacaktır.

3.1. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Şekil 1. Çalışmanın Modeli

Çalışma için oluşturulan bu model baz alınarak kurulan 15 hipotez aşağıda sıralandığı gibidir;

H1: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H2: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H3: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin birimlerinde çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H4: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin toplam çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H5: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin çalışan güvenliği hakkında eğitim alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H6: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H7: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin meslek durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

H8: Enfeksiyon Önleme ile Çalışan Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü Ölçeği (ÇSGKÖ) arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H9: Yönetim Politikalar ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H10: Kimyasal Madde Güvenliği ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H11: Güvenlik Eğitimleri ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H12: Sağlık Taramaları ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H13: Şiddeti Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H14: Gıda Güvenliği ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H15: Düşmeyi Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

3.2. Çalışmanın Değişkenleri

Çalışmada bağımsız değişken olarak çalışanların; yaş, cinsiyet, eğitim durumu, üitede çalışma süresi, toplam hizmet yılı ve çalışan güvenliği hakkında eğitim alma durumları belirlenmiştir.

Çalışmanın bağımlı değişkenlerini ise; çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerini ölçmeye yarayan ölçek ve ölçek alt boyutları oluşturmaktadır.

3.3. Çalışmanın Etik Yönü

Çalışmanın yapılabilmesi için Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünden, Artvin İl Sağlık Müdürlüğü ve Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yerel Etik Kurulun'dan (Ek 2) izinler alınmıştır.

3.4. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerde çalışan 642 sağlık çalışanları oluşturmaktadır. Örneklem evrenden küme örnekleme metodu ile toplam 480 çalışmaya soru seti dağıtılmış olup 344 soru seti geriye dönmüştür. Geriye dönen 344 soru setinin 26'sı çeşitli nedenlerden (eksik doldurma, değişkenlerin birden çok işaretlenmesi, değişkenlerin işaretlenmemesi) dolayı analize uygun görülmemiştir.

Tablo 1. Araştırmayı kabul eden hastanelerin personel sayıları ve çalışmaya alınan personel sayısı

Personel Sayısı / Çalışmaya Alınan Personel Sayısı			Meslek Adları																					
			A Hastanesi	B Hastanesi	C Hastanesi	D Hastanesi	E Hastanesi	F Hastanesi	Adli Tıp Teknikeri	Ameliyathane Teknikeri	Anestezi Teknikeri /Teknisyenı	Biyolog	Çevre Sağlığı Teknikeri/Teknisyenı	Çocuk Gelişimsizci	Diyaliz Teknikeri/Teknisyenı	Diyetisyen	Doktor	Ebe	Eczacı	Eczane Teknikeri	Evde Bakım Teknikeri	Fizik Tedavi Teknikeri /Teknisyenı	Fizyoterapist	Hemşire
Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	0	0	9	3	0	0	2	1	3	52	37	4	0	0	0	0	102
Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	5	1	0	0	0	1	1	2	1	2	7	3	1	0	0	0	0	0	2	50
Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	16	6	1	0	0	0	0	0	0	0	30
Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	7	3	1	0	0	0	0	0	0	0	19
Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	12	3	1	0	0	0	0	0	0	0	27
Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	1	0	0	0	0	0	0	0	13
Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	5	1	0	0	0	2	1	32	16	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49
Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	2	1	0	0	0	1	1	15	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23
Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	1	0	0	0	0	0	0	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25
Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	1	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Personel Sayısı	0	0	Personel Sayısı	0	1	0	1	0	0	0	0	8	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	1	0	1	0	0	0	0	4	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Toplam Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	0	11	2	1	1	2	2	61	41	6	0	0	0	0	2	122							

Tablo 1. Devamı

Personel Sayısı / Çalışmaya Alınan Personel Sayısı		Meslek Adları										
		İlk ve Acil Yardım Teknikeri / Teknisyen	Laboratuvar Teknikeri / Teknisyen	Odyoleg	Odyometri Teknikeri / Teknisyen	Ortopedi Teknikeri / Teknisyen	Patolojik Anatomi Teknikeri	Psikolog	Röntgen Teknikeri / Teknisyen	Sosyal Çalışmacı	Tıbbi Teknolog	Toplum Sağlığı Teknisyen
A Hastanesi	Personel Sayısı	6	10	0	0	0	0	0	15	0	0	16
	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	3	6	0	0	0	0	0	7	0	0	8
B Hastanesi	Personel Sayısı	1	6	0	0	0	0	0	6	0	0	0
	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	1	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0
C Hastanesi	Personel Sayısı	1	3	0	0	0	0	0	6	0	0	2
	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	1	1	0	0	0	0	0	3	0	0	1
D Hastanesi	Personel Sayısı	4	7	0	0	0	0	0	8	0	0	5
	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	2	3	0	0	0	0	0	3	0	0	2
E Hastanesi	Personel Sayısı	0	5	0	0	0	0	0	4	0	0	8
	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	4
F Hastanesi	Personel Sayısı	1	4	0	0	0	0	0	6	0	0	9
	Çalışmaya Alınan Personel Sayısı	1	2	0	0	0	0	0	2	0	0	4
Toplam Çalışmaya Alınan Personel Sayısı		8	18	0	0	0	0	0	20	0	0	19

3.5. Veri Toplama Araçları

Çalışmada veriler sistematik bir veri toplama tekniği olarak kabul edilen ve en sık tercih edilen anket uygulama yönetimi elde edilmiştir [39]. Çalışmada çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerini belirlemek için Yorgun ve Atasoy tarafından geliştirilen Çalışan Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü Ölçeği (ÇSGKÖ) kullanıldı [40].

Verileri toplam için oluşturulan anket seti 2 kısımdan ve toplam 42 değişkenden oluşmaktadır (Ek 1). Anket setinde 1. Bölümünde çalışanların demografik özelliklerini içeren toplam 7 bağımsız değişken (cinsiyet, çalışan güvenliği hakkında eğitim alma, meslek, eğitim, yaş grupları, ünitede çalışma süresi, toplam hizmet yılı), 2. Bölümde ise çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerini belirlemeye yönelik 35 soru yer almaktadır.

Kullanılan ölçek “Enfeksiyon Önleme”, “Yönetim Politikaları”, “Sağlık taramaları”, “Kimyasal Madde Güvenliği”, “Güvenlik eğitimleri”, “Şiddeti Önleme”, “Gıda Güvenliği” ve oluşan “Düşmeye Önleme” alt boyut ve değişkenleri beşli likert yapısında (“Kesinlikle Katılmıyorum=1”, “Katılmıyorum=2”, “Kararsızım=3”, “Katılıyorum=4”, “Kesinlikle Katılıyorum=5”) 35 değişkenden oluşmaktadır.

Anket seti evreni oluşturan hastane çalışanlarına yüz yüze anket uygulama yönetimi ile 23.01.2018 /23.03.2018 tarihleri arasında uygulanmıştır.

3.5.1. Çalışmanın Kapsamı, Yeri ve Zamanı

Bu çalışma bir saha çalışması olup sağlık çalışanlarını kapsamaktadır. Bu bağlamda çalışma Ocak/Mart 2018 tarihleri arasında Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerde çalışan sağlık profesyonelleri üzerinde yürütülmüştür.

3.5.2. ÇSGKÖ Güvenilirlik Analizi

Çalışmada kullanılan ölçegin değişkenleri arasındaki ilişkinin tutarlığını belirlemek amacıyla Cronbach's Alpha katsayısı metodu kullanılmıştır.

Cronbach's Alpha katsayı bileşenleri dereceli olan (Likert tipli) soru setlerinin güvenirligi için en çok tercih edilen yöntemlerin arasındadır [41]. Literatürde güvenirlilik

katsayısının 0.70 ve üzeri bulunması soru setinin güvenirliği için yeterli sayılmaktadır. Bu çalışmada soru setinin güvenirliği için Cronbach's Alpha (α) iç tutarlılık katsayısı 0.96 olarak belirlenmiştir. Bu sonuç soru setinin oldukça güvenilir olduğunu göstermekte olup ve soru setinin genel ve alt gruplarının Cronbach's Alpha katsayıları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Güvenilirlik tablosu

Ölçek	İç Tutarlılık (Cronbach's Alpha kat sayısı)
Enfeksiyon Önleme	0.88
Yönetim Politikaları	0.80
Sağlık taramaları	0.87
Kimyasal Madde Güvenliği	0.89
Güvenlik eğitimleri	0.86
Şiddeti Önleme	0.82
Gıda Güvenliği	0.80
Düşmeye Önleme	0.89
Genel İç Tutarlılık	0.96

Tablo 2 incelendiğinde veri setinin her bir bileşenin güvenirlik yüklerinin 0.70'ten büyük olduğu görülmektedir. Bu durum veri setini oluşturan 35 bileşenin güvenirliliğinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

3.5.2.1. Faktör Analizi

Bir soru setinde bulunan değişkenlerin birbirleri ile ilişkili olanların bir araya getirildiği ve bunların grupperlendirildiği istatistiksel analiz yöntemine faktör analizi denilmektedir [42,43].

Çalışmada kullanılan ölçeğin yapı ve içerik geçerlilikleri sağlandığı için bu çalışmada ölçeğin yapı geçerliliğini doğrulamak açısından doğrulayıcı faktör analizine tabi

tutulmuştur. Bu işlem için faktör analiz parametrelerinden Maximum Likelihood ve rotasyon metodu olarak da Direct Oblimin metodu kullanılmıştır.

Bir soru setinin faktör analizine tabi tutulabilmesi için bazı ön şartları sağlaması gerekmektedir. Bu bağlamda soru setine verilen cevaplar önce Barlett Test ve Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) analizine tabii tutulur. Barlett Testi değişkenler arasındaki yeterli düzeye ilişkinin var olup olmadığını, küresellik testi olarak bilinen KMO ise değişkenlerin faktör analizine uygun olup olmadığını belirlemektedir. Barlett Test için $p < 0.05$ olması yeterlidir. KMO değeri değişkenlerin faktör analizine tabii tutulup modelleme yapılmış olup olmayacağı hakkında bir ölçüt oluşturur. Bu ölçüt aralığına göre modellemenin sağlıklı olup olmayacağı öngörülebilmektedir. KMO Değeri, $1.00 \leq KMO \leq 0.90$ arası ise mükemmel, $0.90 \leq KMO \leq 0.80$ ise iyi, $0.80 \leq KMO \leq 0.70$ ise orta, $0.70 \leq KMO \leq 0.60$ ise zayıf ve $0.60 \leq KMO$ ise kötü şeklindeki değerlere bakılarak faktör analizine geçilmektedir. Genel olarak 0.50 değeri alt sınır değeri olarak kabul edilmekte olup, $KMO \leq 0.50$ durumunda değişkenlerin faktör analizine geçilmesi (unfactorability) gerektiği belirtilmektedir [44].

Bu çalışmada kullanılan ölçek için KMO değeri 0.95 olarak tespit edilmesi ölçliğin faktör analizine tutulabileceğini göstermektedir (Tablo 3).

Tablo 3. ÇSGKÖ KMO ve Bartlett testi

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterlilik Ölçüsü		0.95
Bartlett Küresellik Testi	Yaklaşık Ki-Kare	7918
	Serbestlik Derecesi	595
	Önem Düzeyi	0.000

Doğrulayıcı faktör analizinde ölçekte boyut sayısını belirlemede faktör yükü değeri $0.85 \geq$ olarak belirlendi. Bu değer üzerinde belirlenen toplam varyansın %70.95'ini açıklayan faktör yük değeri $0.85 \geq$ büyük olan 8 faktör 35 değişken içeren ölçek modeli doğrulanmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. ÇSGDÖ faktör analizi sonuçları

Bileşen	Toplam	Açıklanan Varyans %	Birikim %	Toplam	Açıklanan Varyans %	Birikimli %
1	16.29	46.54	46.54	16.29	46.54	46.54
2	2.08	5.95	52.49	2.08	5.95	52.49
3	1.34	3.98	56.47	1.39	3.98	56.47
4	1.27	3.64	60.11	1.27	3.64	60.11
5	1.03	2.95	63.06	1.03	2.95	63.06
6	0.96	2.76	65.81	0.96	2.76	65.81
7	0.93	2.66	68.47	0.93	2.66	68.47
8	0.86	2.48	70.95	0.87	2.48	70.95
9	0.79	2.26	73.21			
10	0.76	2.17	75.38			
11	0.65	1.86	77.24			
12	0.64	1.82	79.06			
13	0.60	1.74	80.80			
14	0.57	1.62	82.42			
15	0.50	1.44	83.86			
16	0.47	1.35	85.21			
17	0.46	1.30	86.52			
18	0.44	1.26	87.78			
19	0.39	1.13	88.90			
20	0.39	1.11	90.01			
21	0.34	0.98	90.99			
22	0.32	0.92	91.91			
23	0.30	0.86	92.77			
24	0.30	0.85	93.62			
25	0.28	0.78	94.40			
26	0.26	0.74	95.14			
27	0.24	0.67	95.84			
28	0.24	0.67	96.51			
29	0.22	0.62	97.13			
30	0.21	0.60	97.73			
31	0.21	0.60	98.32			
32	0.17	0.49	98.81			
33	0.16	0.47	99.28			
34	0.14	0.40	99.68			
35	0.11	0.32	100			

Extraction Method: Maximum Likelihood.

Tablo 5. ÇSGKÖ faktör analizi döndürme sonuçları

Değişkenler	Boyutlar							
	Enfeksiyon Önleme	Yönetim taramaları	Sağlık Taramaları	Kınya sal Madde Güvenliği	Güvenlik eğitimleri	Siddeti Önleme	Gıda Güvenliği	Düşmeye Önleme
s1	0.77							
s4	0.72							
s6	0.72							
s3	0.71							
s5	0.65							
s2	0.59							
s13		0.93						
s8		0.75						
s9		0.68						
s10		0.67						
s7		0.65						
s12		0.53						
s11		0.53						
s14			0.67					
s17			0.64					
s15			0.62					
s18			0.61					
s16			0.59					
s19			0.48					
s23				0.69				
s20				0.69				
s22				0.69				
s21				0.64				
s25					0.69			
s24					0.64			
s28					0.52			
s26					0.48			
s27					0.46			
s29						0.72		
s31						0.66		
s30						0.64		
s33							0.88	
s32							0.51	
s34								0.61
s35								0.56

Extraction Method: Maximum Likelihood. Rotation Method: Oblimin with Kaiser Normalization.

3.6. Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Çalışmada elde edilen veriler SPSS for Windows 16,0 paket programına girildikten sonra kullanılan ölçegin yapı uygunluğunu test etmek için doğrulayıcı faktör analizi, iç geçerlilik uygunluğunu test etmek için ise Cronbach's Alpha katsayısı belirleme analizleri yapılmış olup verilerin normal dağılıma uygunluğunun test edilmesi için Kolmogorov Smirnov/Shapiro-wilk testi kullanıldı. Değişkenlerin normal dağılıp dağılmamalarına göre sürekli değişkenlerin analizinde Mann Whitney-U ve Kruskall Wallis ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi testleri ile kullanıldı. Ölçek faktörlerinin kendi aralarında ve genel ölçek değeri ile olan ilişkisini belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon testi yapıldı. Sonuçlar %95 güven aralığında $p < 0.05$ düzeyi anamlı olarak kabul edildi.

3.7. Çalışmanın Sınırlıkları

Hastaneler çok sayıda çalışanı ile yedi yirmi dört kesintisin hizmet vermesi nedeniyle;

- a) Çalışmaya katılanların bir kısmı soru setini tam doldurmaması,
- b) Çalışanların geçici görevde olması,
- c) Çeşitli sebeplerle izinli olmaları,
- d) Çalışmanın Artvin ili hastanelerinde yapılması nedeniyle çalışma sonuçlarının ulusal bazda genellemeye gidilemeyeceği çalışmanın kısıtları olarak görülmüştür.

Çalışmanın yürütülmesinde kurumsal izinler dışında herhangi bir kurum ya da kuruluştan bir destek alınmamıştır. Çalışma, sorumlu çalışmacının bireysel katkıları ile gerçekleştirılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerde çalışan sağlık çalışanlarının çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlenmesinde istatistikî analizler tablolar kullanılarak gösterilecektir.

Tablo 6. Sağlık personelinin cinsiyet durunlarına göre dağılımları

Cinsiyet	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
Kadın	233	73.3
Erkek	85	26.7
Toplam	318	100

Tablo 6'de çalışanların %73.3'ü kadın ve %26.7'si ise erkek çalışan olarak belirlenmiştir.

Tablo 7. Sağlık personelinin eğitim durunlarına göre dağılımları

Eğitim Durumu	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
Lise	44	13.8
Ön Lisans	111	34.9
Lisans	97	30.5
Yüksek Lisans	28	8.8
Doktora	38	11.9
Toplam	318	100

Tablo 7, çalışanların eğitim durumlarına göre dağılımlarını göstermektedir. Lise ve düzeyindeki çalışan %13.8 ve üniversite ve üstü %86.1 olarak belirlenmiştir. Yüksek Lisans eğitim durumlarının dağılımı 23 doktor, 3 Ebe ve 2 Hemşire' den oluşmaktadır. Tablo incelendiğinde özellikle üniversite ve üstü eğitim durumlarının olması çalışanların genel olarak eğitim düzeylerinin yüksek olduğunu gösterir niteliktedir.

Tablo 8. Sağlık personelinin yaş durumlarına göre dağılımı

Yaş	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
18-24	25	7.9
25-30	63	19.8
31-35	47	14.8
36-40	62	19.5
41-45	64	20.1
46-50	43	13.5
51-55	12	3.5
56 ve üzeri	2	0.6
Toplam	318	100

Tablo 8'da araştırmaya katılanların % 20.1 ile 41-45 yaş grubunda olanlar ilk sırada yer alırken, bunu % 19.8 ile 25-30, %19.5 ile 36-40 yaş grubu izlemektedir.

Tablo 9. Sağlık personelinin meslek durumlarına göre dağılımı

Meslek	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
Hemşire	122	38.4
Ebe	41	12.9
Teknisyen/ Tekniker	79	24.8
Sağlık Lisansiyeri	9	2.8
Eczacı	6	1.9
Doktor	61	19.2
Toplam	318	100

Tablo 9'da çalışanların %38.4 ile hemşire meslek grubu ilk sırada yer alırken, bunu % 24.8 ile teknisyen/tekniker, %19.2 ile doktor meslek grubu izlemektedir.

Tablo 10. Sağlık personelinin ünitelerinde çalışma süreleri dağılımları

Ünitede çalışma süresi(yıl)	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
0-5	164	51.6
6-10	52	16.4
11-15	28	8.8
16-20	21	6.6
20 ve üzeri	53	16.7
Toplam	318	100

Tablo 10, çalışanların ünitelerinde çalışma süreleri göre dağılımlarını göstermektedir. Çalışanların sıklıkla %51.6'sı 0-5 yıl arasında olduğu belirlenmiştir. 0-5 yıl arası dağılım incelendiğinde, ilk sırayı doktor (58 kişi) daha sonra hemşire (43 kişi) ve teknisyen/tekniker (32 kişi) meslek gruplarının yer alması atama(Devlet Hizmet Yükümlülüğü Ataması, Kamu Personeli Seçme Sınavı Ataması) ve hastane içi birim değişikliğini düşündürmektedir.

Tablo 11. Sağlık personelinin toplam hizmet yılları dağılımı

Toplam hizmet süresi(yıl)	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
0-5	64	20.1
6-10	63	19.8
11-15	44	13.8
16-20	38	11.9
20 ve üzeri	109	34.3
Toplam	318	100

Tablo 11'de çalışanların toplam hizmet yıllarına bakıldığında %40'ı 0-10 yıl arası, %60'ı ise 11 ile 20 yıl üzeri sağlık hizmetlerinde çalışıkları anlaşılmaktadır. Görüleceği üzere çalışanların yarısından fazlasının 11-20 ve üzeri yıldır çalışmaları kurumsal personel devir hızının düşük olduğunu gösterir niteliktedir. 0-5 yıl arası toplam hizmet süresi incelendiğinde en başta teknisyen/tekniker (20 kişi) daha sonra doktor (19 kişi) ve hemşire (9 kişi) meslek gruplarının yer aldığı tespit edilmiştir.

Toplam Hizmet yılı ile ünitedeki hizmet yılı yüzde oranlarının farklı olması istifa sonrası yeniden atama, eş durumu tayini ve istege bağlı iller arası yer değiştirme suretiyle atamalar olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 12. Sağlık personelinin çalışan güvenliği hakkında eğitim alma dağılımı

Çalışan Güvenliği Hakkında Eğitim alma	Sıklık(N=318)	Yüzde(%)
Evet	284	89.3
Hayır	34	10.7
Toplam	318	100.0

Tablo 12'de çalışanların, %89.3'ü çalışan güvenliği hakkında eğitim aldığı %10.7'sinin ise bu eğitimi almadığı anlaşılmıştır. Bunun nedeni ise işe yeni başlayan personelin olmasıdır.

Tablo 13. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçegin “enfeksiyon önleme” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması	%	% Ortalaması
Enfeksiyon Önleme	El hijyeni açısından gerekli malzemeler vardır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	10 16 8 126 158	3.1 5 2.5 39.6 49.7	1590	1360	4.3	85.5	81.2
	İzolasyon uygulamaları için gerekli önlemler alınır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	5 26 61 150 76	1.6 8.2 19.2 47.2 23.9	1590	1220	3.8	76.7	
	Çalışılan birimlerin temizlik talimatları belirlenmiştir	Ke Ka Ka Kar K Ke K	6 17 38 136 121	1.9 5.3 11.9 42.8 49.7	1590	1303	4.1	81.9	
	İzolasyon uygulamaları hakkında yazılı düzenlemeler hazırlanmıştır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	4 27 49 131 107	1.3 8.5 15.4 41.2 33.6	1590	1264	4	79.5	
	Kurumda çalışan güvenliğine yönelik koruyucu ekipman bulunur.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	7 21 42 136 112	2.2 6.6 13.2 42.8 35.2	1590	1279	4	80.4	
	Kesici delici aletler için uygun malzemeler bulunur.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	7 15 27 141 128	2.2 4.7 8.5 44.3 40.3	1590	1322	4.2	83.1	

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçegin “Enfeksiyon Önleme” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 13’de verilmiştir. Çalışanların “Enfeksiyon Önleme” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara bakıldığından en yüksek ortalama (4.3), puan (1360) ve puan yüzdesi (%85.5) olan “El hijyeni açısından gerekli malzemeler vardır” değişkeni ile en düşük ortalama (3.8), puan (1220) ve puan yüzdesi (%76.7) olan “İzolasyon uygulamaları için gerekli önlemler alınır” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Enfeksiyon Önleme” bölümünün puanı %81.2 olarak

tespit edilmiştir. Bu bölümde sorulara verilen cevapların büyük çoğunluğu olumlu yöndedir.

Tablo 14. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçüği “yönetim politikaları” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması	Puan %	% Ortalaması
Yönetim Politikaları	Yöneticilerimiz, çalışan güvenliği uygulamaları için çalışanların görüşlerinin önemser.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	16 27 89 142 44	5 8.5 28 44.7 13.8	1590	1125	3.5	70.8	72.1
	Yöneticilerimiz, çalışan güvenliği ile ilgili talimat/prosedürlerine göre yapılmış bir uygulama gördüğünde takdir ederler.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	14 32 122 101 49	4.4 10.1 38.4 31.8 15.4	1590	1093	3.4	68.7	
	Çalışanlara yönelik bilgi sistemlerinin gizliliği ve güvenliği için gerekli önlemler alınmıştır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	9 19 74 152 64	2.8 6 23.3 47.8 20.1	1590	1197	3.8	75.3	
	Çalışanlar, kurumda çalışan olarak kendilerini güvende hisseder.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	21 47 104 89 57	6.6 14.8 32.7 28 17.9	1590	1068	3.4	67.2	
	Çalışan sağlığı açısından birimlere yönelik risk değerlendirmesi yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	10 32 72 150 54	3.1 10.1 22.6 47.2 17	1590	1160	3.6	73	
	Kurumda istenmeyen olayları bildirmek için raporlama sistemi oluşturulmuştur.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	8 27 48 146 89	2.5 8.5 15.1 45.9 28	1590	1235	3.9	77.7	
	Yöneticilerimiz çalışan güvenliğinden ziyade öncelikli olarak işin bitmesini ister.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	7 15 139 99 58	2.2 4.7 43.7 31.1 18.2	1590	1140	3.6	71.7	

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçeğin “Yönetim Politikaları” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 14’de verilmiştir. Çalışanların “Yönetim Politikaları” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara bakıldığından en yüksek ortalama (3.9), puan (1235) ve puan yüzdesi (%77.7) olan “Kurumda istenmeyen olayları bildirmek için raporlama sistemi oluşturulmuştur” değişkeni ile ortalama (3.4), puan (1068) ve puan yüzdesi (%67.2) olan “Çalışanlar, kurumda çalışan olarak kendilerini güvende hisseder” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Yönetim Politikaları” bölümünün puanı %72.1 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 15. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçü “sağlık taramaları” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması	Puan %	Ortalaması
Sağlık Taramaları	Personel sağlık taramalarında çalışılan birim göz önüne alınır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	9 28 46 157 78	2.8 8.8 14.5 49.4 24.5	159 0	1221	3.8	76.8	74.8
	Personelle çalışılan birimin riskine göre aşılama yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	12 23 59 143 81	3.8 7.2 18.6 45 25.5	159 0	1212	3.8	76.2	
	Her çalışanın personel sağlık tarama kaydı vardır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	9 21 43 151 94	2.8 6.6 13.5 47.5 29.6	159 0	1254	3.9	78.9	
	Radyasyon ile uğraşan personelin sağlık kontrolleri yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	9 17 55 147 90	2.8 5.3 17.3 46.2 28.3	159 0	1246	3.9	78.4	
	Lateks alerjisi olan personele yönelik düzenlemeler yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	11 39 102 111 55	3.5 12.3 32.1 34.9 17.3	159 0	1114	3.5	70.1	
	Kurumda işe yeni başlayanlara tam bir fizik muayene yapılarak detaylı özgeçmiş ve meslek öyküsü kayda geçirilir.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	18 42 95 113 50	5.7 13.2 29.9 35.5 15.7	159 0	1089	3.4	68.5	

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçeğin “Sağlık taramaları” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 15’de verilmiştir. Çalışanların “Sağlık taramaları” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara bakıldığından en yüksek ortalama (3.9), puan (1254) ve puan yüzdesi (%78.9) olan “Her çalışanın personel sağlık tarama kaydı vardır” değişkeni ile en düşük ortalama (3.4), puan (1089) ve puan yüzdesi (%68.5) olan “Kurumda işe yeni başlayanlara tam bir fizik muayene yapılarak detaylı özgeçmiş ve meslek öyküsü kayda geçirilir” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Sağlık taramaları” bölümünün puanı %74.8 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 16. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçüği “kimyasal madde güvenliği” boyutu

DEĞİŞKENLER	Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması		Puan %	% Ortalaması
						Anket Ortalaması	Puan %		
Kimyasal Madde Güvenliği	Kimyasallar ve dezenfektanlar kullanılacağı zaman uygun ortamlarda hazırlanır.	Ke Ka 11 Ka 30 Kar 76 K 142 Ke K 59	3.5 9.4 23.9 44.7 18.6	1590	1162	3.7	73.1	75.8	75.8
	Kimyasal maddeler etiketlenir.	Ke Ka 8 Ka 11 Kar 43 K 170 Ke K 86	2.5 3.5 13.5 53.5 27						
	Kimyasal maddeler ve solüsyonları hazırlamada uygun önlemler alınır.	Ke Ka 11 Ka 15 Kar 77 K 146 Ke K 69	3.5 4.7 24.2 45.9 21.7						
	Kimyasallar ve dezenfektanlar talimatlara uygun kullanılır.	Ke Ka 13 Ka 21 Kar 61 K 163 Ke K 60	4.1 6.6 19.2 51.3 18.9						

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçeğin “Kimyasal Madde Güvenliği” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 16’da verilmiştir. Çalışanların “Kimyasal Madde Güvenliği” alt boyutu sorularına

verdikleri cevaplara bakıldığından en yüksek ortalama (4), puan (1269) ve puan yüzdesi (%79.8) olan “Kimyasal maddeler etiketlenir” değişkeni ile en düşük ortalama (3.7), puan (1162) ve puan yüzdesi (%73) olan “Kimyasallar ve dezenfektanlar kullanılacağı zaman uygun ortamlarda hazırlanır” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Kimyasal Madde Güvenliği” bölümünün puanı %75.8 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 17. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçegini “güvenlik eğitimleri” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Ahman Puan	Anket Ortalaması	Puan %	% Ortalaması
Güvenlik Eğitimleri	Yangın Güvenliği konusunda eğitim verilir.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	10 25 47 154 82	3.1 7.9 14.8 48.4 25.8	1590	1227	3.9	77.2	75.3
	Hastane atıkları konusunda çalışanlara periyodik eğitimler verilir.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	9 34 50 152 73	2.8 10.7 15.7 47.8 23	1590	1200	3.8	75.5	
	Kurşun önlük kontrolleri yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	5 25 99 113 76	1.6 7.9 31.1 35.5 23.9	1590	1184	3.7	74.5	
	Çalışan güvenliği konusunda eğitimler periyodik olarak yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	4 26 71 152 65	1.3 8.2 22.3 47.8 20.4	1590	1202	3.8	75.6	
	Elektrik ve yanım güvenliği açısından cihazların periyodik bakımları yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	9 22 86 146 55	2.8 6.9 27 45.9 17.3	1590	1170	3.6	73.6	

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçegin “Güvenlik eğitimleri” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 17’de verilmiştir. Çalışanların “Güvenlik eğitimleri” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara

bakıldığından en yüksek ortalama (3.9), puan (1227) ve puan yüzdesi (%77.2) olan “Yangın Güvenliği konusunda eğitim verilir” değişkeni ile en düşük ortalama (3.6), puan (1170) ve puan yüzdesi (%73.6) olan “Elektrik ve yangın güvenliği açısından cihazların periyodik bakımları yapılır” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Güvenlik eğitimleri” bölümünün puanı %75.3 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 18. Çahşan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçegi “şiddeti önleme” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması	Puan %	% Ortalaması
Şiddeti Önleme	Şiddet, taciz vb. durumlarda avukatlık ve danışmanlık süreci vardır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	20 31 103 118 46	6.3 9.7 32.4 37.1 14.5	1590	1093	3.4	68.7	70.1
	Kurumumuzda şiddetin bildirildiği mekanizma vardır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	14 22 58 149 75	4.4 6.9 18.2 46.9 23.6					
	Her türlü şiddete yönelik güvenlik önlemleri bulunur.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	32 33 100 101 52	10.1 10.4 31.4 31.8 16.4					

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçegin “Şiddeti Önleme” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 18’de verilmiştir. Çalışanların “Şiddeti Önleme” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara bakıldığından en yüksek ortalama (3.8), puan (1203) ve puan yüzdesi olan (%76.7) “Kurumumuzda şiddetin bildirildiği mekanizma vardır” değişkeni ile en düşük ortalama (3.3), puan (1062) ve puan yüzdesi (%67.8) olan “Her türlü şiddete yönelik güvenlik önlemleri bulunur” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Şiddeti Önleme” bölümünün puanı %70.1 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 19. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçüği “gıda güvenliği” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması	Puan %	% Ortalaması
Gıda Güvenliği									
	Suların periyodik kontrolü yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	14 25 85 136 58	4.4 7.9 26.7 42.8 18.2	1590	1153	3.6	72.5	
	Yemek hazırlanması ve saklanması sağlığa uygundur.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	14 27 108 117 52	4.4 8.5 34 36.8 16.4	1590	1120	3.5	70.4	71.5

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçegin “Gıda Güvenliği” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 19’da verilmiştir. Çalışanların “Gıda Güvenliği” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara bakıldığından en yüksek ortalama (3.6), puan (1153) ve puan yüzdesi (%72.5) olan “Suların periyodik kontrolü yapılır” değişkeni ile en düşük ortalama (3.5), puan (1120) ve puan yüzdesi (%70.4) olan “Yemek hazırlanması ve saklanması sağlığa uygundur” değişkeninin olduğu görülmektedir. “Gıda Güvenliği” bölümünün puanı %71.5 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 20. an sağlığı ve güvenliği kültürü ölçüği “düşmeyi önleme” boyutu

DEĞİŞKENLER		Kategoriler	Sayı (N)	%	Toplam Puan	Alınan Puan	Anket Ortalaması	Puan %	%
Düşmeyi Önleme									
	Çalışanlarda düşme olayları değerlendirilmesi yapılır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	12 19 77 148 62	3.8 6 24.2 46.5 19.5	1590	1183	3.7	74.4	
	Kurumda düşmelere karşı önlem almır.	Ke Ka Ka Kar K Ke K	14 22 66 155 61	4.4 6.9 20.8 48.7 19.2	1590	1181	3.7	74.3	74.4

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirmek için kullanılan ölçegin “Düşmeyi Önleme” boyutu soruları ve katılım verileri tablo 20’de verilmiştir. Çalışanların “Düşmeyi Önleme” alt boyutu sorularına verdikleri cevaplara bakıldığından gerek ortalamaları gerekse de puan ve yüzdeleri birbirlerine çok yakın bulunmuştur. Düşmeyi Önleme bölümünün puanı %74 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 21. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçü boyutları

Boyutlar		Ortalama	Std. Sapma	Yüzde
Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Ölçüğü	Enfeksiyon Önleme	4.05	0.74	81
	Yönetim Politikaları	3.61	0.72	72
	Sağlık Taramaları	3.73	0.78	75
	Kimyasal Madde Güvenliği	3.80	0.83	76
	Güvenlik Eğitimleri	3.76	0.77	75
	Şiddeti Önleme	3.52	0.93	70
	Gıda Güvenliği	3.57	0.91	71
	Düşmeyi Önleme	3.71	0.93	74
	Ölçek Geneli	3.74	0.67	75

Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçek ve alt boyutlarına ait genel ortalama yüzdeleri tablo 21’de verilmiştir. Tabloda görüleceği üzere en yüksek ortalama ve yüzdesi ($4.05\pm0.74, \%81$) “Enfeksiyon Önleme” alt boyutu, en düşük ortalama ve yüzdesi ($3.52\pm0.93, \%70$) ise “Şiddeti Önleme” alt boyutu olduğu ve ölçek geneli ortalama ve yüzdesi ($3.74\pm0.67, \%75$) olarak bulunmuştur. Bu değer çalışanların Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü algılarının yüksek ve olumlu olduğunu teyit eder nitelikte olduğunu gösterir.

Tablo 22. Cinsiyet ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (mann whitney-u testi)

Özellik (S=318)	Gruplar	Sıklık	Ortalama Sıralama	Sıralamalar Toplami	Mann-Whitney U	Anlamlılık
Cinsiyet	Kadın Erkek	233 85	166 141.45	38677.50 12043.50	8388.50	p=0.034

Tablo 22'de yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda p<0.05 değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile çalışanların cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H₁:** Katılımcıların memnuniyetleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir” hipotezi red edilir.

Tablo 23. Çalışan güvenliği hakkında eğitim alma ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (mann whitney-u testi)

Özellik (S=318)	Gruplar	Sıklık	Ortalama Sıralama	Sıralamalar Toplami	Mann-Whitney U	Anlamlılık
Çalışan Güvenliği hakkında eğitim alma	Evet Hayır	284 34	167.38 93.69	47535.50 3185.50	3185.50	p=0.000

Tablo 23'de yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda p<0.05 değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile çalışanların çalışan güvenliği hakkında eğitim alma arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H₅:** Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin çalışan güvenliği hakkında eğitim alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir” hipotezi red edilir.

Tablo 24. Meslek ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (kruskal-wallis testi)

Özellik (S=318)	Gruplar	Sıklık	Ortalama Sıralama	Kruskal- Wallis	Anlamlılık
Meslek	Hemşire	122	183.20	27.55	p=0.000
	Ebe	41	169.60		
	Teknisyen/ Tekniker	79	157.94		
	Sağlık Lisansiyeri	9	167.94		
	Eczacı	6	115.17		
	Doktor	61	110.43		

Tablo 24'de yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda $p<0.05$ değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile katılımcıların meslek durumu arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H7: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin meslek durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir**” hipotezi red edilir.

Tablo 25. Eğitim ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (anova testi)

Özellik (S=318)	Gruplar	Sıklık	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık
Eğitim	Lise	44	3.92	0.63	6.14	p=0.000
	Ön Lisans	111	3.83	0.64		
	Lisans	97	3.77	0.64		
	Yüksek Lisans	28	3.26	0.74		
	Doktora	38	3.55	0.64		

Tablo 25'de yapılan Anova testi sonucunda $p<0.05$ değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile katılımcıların eğitim durumu arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H6: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir**” hipotezi red edilir. Post Hoc Tukey testi sonuçlarına göre gruplar arası bu farklılaşmanın yüksek lisan gurubu çalışanları ile lise, ön lisans ve lisan gruplarından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Tablo 26. Yaş grupları ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (anova testi)

Özellik (S=318)	Gruplar	Sıklık	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık
Yaş grupları	18-24	25	3.48	0.65	2.91	p=0.006
	25-30	63	0.58	0.76		
	31-35	47	3.59	0.66		
	36-40	62	3.88	0.51		
	41-45	64	3.93	0.60		
	46-50	43	3.85	0.72		
	51-55	12	3.56	0.71		
	56 ve üzeri	2	4.15	0.77		

Tablo 26'de yapılan Anova testi sonucunda $p<0.05$ değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile katılımcıların yaş grupları durumu arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H2: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir**” hipotezi red edilir. PostHocTukey testi sonuçlarına göre gruplar arası bu farklılaşmanın 25-30,36-40,41-45 ve 31-35 yaş aralığı gruplarından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Tablo 27. Ünitede çalışma süresi ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (kruskal-wallis testi)

Özellik (S=318)	Gruplar(yıl)	Sıklık	Ortalama Sıralama	Kruskal- Wallis	Anlamlılık
Ünitede çalışma süresi	0-5	164	138.42	17.92	p=0.001
	6-10	52	181.50		
	11-15	28	186.55		
	16-20	21	179.38		
	20 ve üzeri	53	180.93		

Tablo 27'de yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda $p<0.05$ değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile katılımcıların ünitede çalışma süresi durumu arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H3: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin birimlerinde çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir**” hipotezi red edilir.

Tablo 28. Toplam hizmet yıl ile çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı (anova testi)

Özellik (S=318)	Gruplar(yıl)	Sıklık	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık
Toplam Hizmet yıl	0-5	64	3.43	0.72	5.73	p=0.000
	6-10	63	3.66	0.73		
	11-15	44	3.84	0.49		
	16-20	38	3.84	0.48		
	20 ve üzeri	109	3.90	0.67		

Tablo 28'de yapılan Anova testi sonucunda $p<0.05$ değerine göre çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile katılımcıların yaş grupları durumu arasında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu sonuç ışığında “**H4: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin toplam çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir**” hipotezi red edilir. Post Hoc Tukey testi sonuçlarına göre gruplar arası bu farklılaşmanın 0-5, 11-15, 16-20 ve 20 ve üzeri yıl çalışma aralığı gruplarından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Tablo 29. Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçüği bayutları arası spearman korelasyon analizi

	Enfeksiyon Önleme	Yönetim Politikaları	Sağlık taramaları	Kimyasal Madde Güvenliği	Güvenlik eğitimleri	Şiddeti Önleme	Gıda Güvenliği	Düşmeyi Önleme	Ölçek Geneli
Enfeksiyon Önleme	1.0								
Yönetim Politikaları	0.63** P=0.000	1.0							
Sağlık taramaları	0.70** P=0.000	0.69** P=0.000	1.0						
Kimyasal Madde Güvenliği	0.60** P=0.000	0.70** P=0.000	0.73** P=0.00	1.0					
Güvenlik eğitimleri	0.68** P=0.000	0.74** P=0.000	0.75** P=0.000	0.73** P=0.000	1.0				
Şiddeti Önleme	0.55** P=0.000	0.66** P=0.000	0.73** P=0.000	0.65** P=0.000	0.68** P=0.000	1.0			
Gıda Güvenliği	0.49** P=0.000	0.62** P=0.000	0.56** P=0.000	0.57** P=0.000	0.66** P=0.000	0.65** P=0.000	1.0		
Düşmeyi Önleme	0.61** P=0.000	0.71** P=0.000	0.70** P=0.000	0.64** P=0.000	0.72** P=0.000	0.72** P=0.000	0.69** P=0.000	1.0	
Ölçek Geneli	0.81** P=0.000	0.87** P=0.000	0.89** P=0.000	0.84** P=0.000	0.89** P=0.000	0.82** P=0.000	0.73** P=0.000	0.83 P=0.000	1.0

**p<0.01

Çalışmada kullanılan ölçek alt boyutlarının ölçegin genel durumunu ne düzeyde etkilediği spearman korelasyon analizi ile test edildi. İlişki düzeyi ($r = 0.00 - 0.25$), Zayıf ($r=0.26 - 0.49$), Orta ($r=0.50-0.69$), Yüksek ($r=0.70 - 0.89$), çok yüksek ($r=0.90 - 1.00$) kriterlerine göre değerlendirildi [45].

Tablo 29 incelendiğinde;

- a) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Enfeksiyon Önleme” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r = 0.81$),
- b) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Yönetim Politikaları” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r=0.87$),

- c) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Sağlık taramaları” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r= 0.89$),
- d) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Kimyasal Madde Güvenliği” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r= 0.84$),
- e) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Güvenlik Eğitimleri” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r= 0.89$),
- f) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Şiddeti Önleme” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r= 0.82$),
- g) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Gıda Güvenliği” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r=0.73$),
- h) Çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile “Düşmeyi Önleme” alt boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek derecede ($p = 0.000$ ve $r= 0.83$) anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Bu veriler ışığında genel çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algısı ile tüm alt boyutlar arasında pozitif ve yüksek derecede ilişki olduğu görülmektedir. Yapılan korelasyon analizi sonucunda tüm alt boyutların hem kendi aralarında hem de genel memnuniyet oranı arasında anlamlı ve pozitif ilişkinin mevcut olduğu ve bu ilişkinin de yüksek olduğu saptanmıştır. Buna göre ölçegin her bir alt boyutu puan ortalaması arttığı zaman güvenlik kültürü düzeyide artmaktadır. Bu yüksek ilişki verilerine göre çalışma için kurulan H_8 , H_9 , H_{10} , H_{11} , H_{12} , H_{13} , H_{14} ve H_{15} hipotezler kabul edilmiştir.

Tablo 30. Hipotez kabul/red durumları

Hipotezler	Analiz Yöntemi				
	Kruskal-Wallis	Mann-Whitney U	Spearman Korelasyon	Anova	Kabul/Red
H ₁ : Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.		8388.50 p=0.034			Red
H ₂ : Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.				2.92 p=0.006	Red
H ₃ : Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin birimlerinde çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.	17.93 p=0.001				Red
H ₄ : Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin toplam çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.				5.74 p=0.000	Red
H ₅ : Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin çalışan güvenliği hakkında eğitim alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.		3185.50 p=0.000			Red
H ₆ : Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.				6.14 p=0.000	Red
H ₇ : Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin meslek durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.	27.55 p=0.000				Red

Table 30. Devamı

Hipotezler	Analiz Yöntemi				
	Kruskal-Wallis	Mann-Whitney U	Spearman Korelasyon	Anova	Kabul/Red
H8: Enfeksiyon Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.81 P=0.000		Kabul
H9: Yönetim Politikalar ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.87 P=0.000		Kabul
H10: Kimyasal Madde Güvenliği ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.84 P=0.000		Kabul
H11: Güvenlik Eğitimleri ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.89 P=0.000		Kabul
H12: Sağlık Taramaları ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.89 P=0.000		Kabul
H13: Şiddeti Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.82 P=0.000		Kabul
H14: Gıda Güvenliği ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.73 P=0.000		Kabul
H15: Düşmeyi Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.			0.83 P=0.000		Kabul

5.TARTIŞMA

Günümüzde sağlık hizmeti sunan mekanlar, hasta yakını ve çalışanlar için yüksek riskli mekanlar olarak tanımlanmaktadır. Bu mekanlar verilen hizmetin özelliğine de bağlı olarak aralıksız hizmet vermesi buraları 7/24 dinamik yerler haline getirmiştir. Bu dinamizim beraberinde hem çalışanı hem de hizmet alıcısı konumda olan hasta/hasta yakını olsuz etkileyebilecek olaylarla karşılaşmasına neden olabilecek potansiyeli yüksek yerler haline dönüştürmüştür [46].

Güvenlik kültürü kavramı ilk kez 1986 yılında gerçekleşen Çernobil Nükleer Santral kazası sonrasında hazırlanan raporda gündeme gelmiştir [9,47]. Güvenlik kültürü hem çalışanın güvenli davranışları benimsemesi ve geliştirmesini hemde ortamın güvenliğine yönelik alınan önlemleri kapsamaktadır.

Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerde çalışan 318 sağlık profesyonelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin belirlemesi için yapılan çalışma sonuçları analiz edilerek aşağıdaki sonuçlar tespit edilmiştir.

H1: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların cinsiyetleri ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda MWU=8388.50, P=0.034 ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H₁ hipotezi red edilir.

H2: Çalışanların çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların yaşları ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Anova testi sonucunda F=2.92, P=0.006 ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H₂ hipotezi red edilir.

H3: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin birimlerinde çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların birimlerde çalışma süreleri ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Kruskall Wallis testi sonucunda $X^2=17.93$, $P=0.001(p<0.05)$ olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_3 hipotezi red edilir.

H4: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin toplam çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların toplam çalışma süreleri ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Anova testi sonucunda $F=5.74$, $P=0.000 (p<0.05)$ olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_4 hipotezi red edilir.

H5: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin çalışan güvenliği hakkında eğitim alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların çalışan güvenliği hakkında eğitim alma ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda $MWU=3185.50$, $P=0.000 (p<0.05)$ olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_5 hipotezi red edilir.

H6: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların öğrenim durumları ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Anova testi sonucunda $F=6.14$, $P=0.000 (p<0.05)$ olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_6 hipotezi red edilir.

H7: Sağlık personelinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyelerinin meslek durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde çalışanların meslek durumları ile çalışan sağlığı ve kültürü algı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Kruskall Wallis testi sonucunda $X^2=27.55$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_7 hipotezi red edilir.

H8: Enfeksiyon Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Enfeksiyonu Önleme ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.81$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_8 hipotezi kabul edilir.

Araştırmamızda çalışanların %85.5'i el hijyeni için gerekli malzemelere ulaşabildiği ve %82'si hizmet verilen birimlerde gerekli temizlik prosedürlerinin belirlendiğini belirtmişlerdir. Tıp öğrencileri üzerine yapılan bir çalışmada el hijyenini sağlamada yeteri kadar bilgilerinin olmadığı, katılımcıların düşündürücü olarak %40'ı ellerinin enfeksiyon kaynağı olabileceğini belirtmişlerdir [48]. Artan ve arkadaşlarının çalışmada çalışanların standart enfeksiyondan korunma protokollerine uyum %75.3 olarak belirtilmiştir [49]. "Enfeksiyon Önleme" alt boyutunun değişkenlerine verilen cevaplar incelendiğinde;

- a) "El hijyeni açısından gerekli malzemeler vardır" değişkenine katılıyorum cevabını verenler el dezenfektanı + sabun, su, kağıt havlu + el yıkama talimatı olarak algılarken, kesinlikle katılıyorum cevabını verenler ise sadece el yıkama olarak algıladıklarını,
- b) "Çalışılan birimlerin temizlik talimatları belirlenmiştir" değişkenine verilen cevaplarda katılıyorum cevabını verenler temizlik talimi + temizlik çizelgesi + temizlik kontrol çizelgesi olarak algılarken, kesinlikle katılıyorum cevabını verenler ise sadece temizlik talimi olarak algıladıklarını,

- c) “Kesici delici aletler için uygun malzemeler bulunur” değişkenine verilen cevaplarda katılıyorum cevabını verenler iğne atık kutusu + ayırtırma işlemi olarak algılarken, kesinlikle katılıyorum cevabı verenler ise iğne atık kutusu olarak algıladıklarını,
- d) “İzolasyon uygulamaları hakkında yazılı düzenlemeler hazırlanmıştır” değişkenine verilen cevaplarda katılıyorum cevabını verenler izolasyon talimatları + kişisel korunma malzemeleri (önlük, eldiven, maske veya gözlük) + izolasyon simgesi (Temas İzolasyonunda Kırmızı Yıldız, Damlacık İzolasyonunda Mavi Çiçek, Solunum İzolasyonunda Sarı Yaprak) + el yıkama talimi + izolasyonda kullanılan malzemelerin sterilizasyonu talimi + hasta odasındaki eşyalarının dezenfeksiyon talimi olarak algılarken, kesinlikle katılıyorum cevabı verenler ise izolasyon talimatları + kişisel korunma malzemeleri (önlük, eldiven, maske veya gözlük) + izolasyon simgesi (Temas İzolasyonunda Kırmızı Yıldız, Damlacık İzolasyonunda Mavi Çiçek, Solunum İzolasyonunda Sarı Yaprak) + el yıkama talimi olarak algıladıklarını,
- e) “Kurumda çalışan güvenliğine yönelik koruyucu ekipman kullanılır” değişkenine verilen cevaplarda katılıyorum cevabını verenler maske + eldiven+ önlük + gözlük galoş + atık kutusu + kurşun önlük olarak algılarken, kesinlikle katılıyorum cevabı verenler ise maske + eldiven+ önlük + gözlük + kurşun önlük olarak algıladıklarını düşündürmektedir.

Araştırmamızda “Enfeksiyon Önleme” alt boyutu değişkenlerine verilen cevaplardaki katılıyorum ve kesin katılıyorum yüzde oranlarının birbirine yakın olmasının nedeni algılama farklılığından kaynaklanmaktadır. Ayrıca “Enfeksiyon Önleme” alt boyutu diğer alt boyutlar içinde en yüksek değeri alan boyuttur. Araştırmamızın sonuçlarına göre çalışmanın yapıldığı yerlerde enfeksiyonu önleme adına gerekli düzenlemeler yapılmaktadır ve ek 9'da yer alan yıllık eğitim planı araştırmamızın sonuçlarını destekler niteliktedir.

H9: Yönetim Politikalar ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Yönetim Politikaları ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.87$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H₉ hipotezi kabul edilir. “Yönetim Politikaları” alt boyutunun değişkenleri incelendiğinde;

- a) “Yöneticilerimiz, çalışan güvenliği uygulamaları için çalışanların görüşlerini önemser” sorusuna verilen cevapta katılıyorum yüzde oranı yüksek olup; “Yöneticilerimiz, çalışan güvenliği ile ilgili talimat/prosedürlerine göre yapılmış bir uygulama gördüğünde takdir ederler” değişkenine verilen cevaplarda kararsızım ve katılıyorum yüzde oranlarının birbirine yakın olmasının nedeni bazı personelin takdir edilmeyi plaket, teşekkür belgesi ya da performans gibi somut belgelerle gösterilmesini istediklerini düşündürmektedir.
- b) “Çalışanlara yönelik bilgi sistemlerinin gizliliği ve güvenliği için gerekli önlemler alınmıştır”, “Çalışan sağlığı açısından birimlere yönelik risk değerlendirmesi yapılmıştır” ve Kurumda istenmeyen olayları bildirmek için raporlama sistemi oluşturulmuştur” değişkenlerine verilen cevaplarda katılıyorum yüzde oranı yüksek olup; “Çalışanlar, kurumda çalışan olarak kendilerini güvende hissederler” sorusuna verilen cevaplarda kararsızım yüzde oranlarının diğer cevaplara göre yüksek olması sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olduğunu düşündürmektedir. Şiddeti önleme alt boyutunda yer alan “Her türlü şiddete yönelik güvenlik önlemleri bulunur” sorusuna verilen kararsızım ve katılıyorum cevap yüzde oranının birbirine yakın olması da düşüncemizi doğrular niteliktedir.
- c) “Yöneticilerimiz çalışan güvenliğinden ziyade öncelikli olarak işin bitmesini ister” değişkenine verilen kararsızım cevabının yüzde oranının yüksek olması; kadın çalışanın sayısının erkeklerle oranla fazla olması (yüzde 73.3), Devlet Memurları Kanunu 101. maddesi gereği kadınların hamile olduğunu doktor raporu ile kanıtlaması ve çocuk iki yaşıını doldurana kadar kadın çalışanın gece nöbetinden muaf olması, 104. maddesi gereği ücretli doğum izni (sekiz hafta) sonrası bir yıl emzirme izninin olması (ilk altı ay üç saat, ikinci altı ay bir buçuk saat), 108.

madde gereği kadın çalışanın ücretli doğum izninden sonra yasal olarak iki yıl ücretsiz izin alma hakkının olması ve 09 Mayıs 2005 yılında yayımlanan Çalışma Düzeni Hakkında Genelgenin 4. maddesi gereği meslek hayatında 25 yılını dolduran personelin hizmetin aksatılmaması kaydıyla nöbete girmemesi (toplam hizmet yılı 20 ve üzerinde yüzdesinin ilk sırada yer alması), personel kadro sayılarının standart olması gibi etkenler nedeniyle aktif çalışanların ihtiyaçlı birimlere hastane içi diğer birimlerden ya da ilçelerden görevlendirme olması düşündürmektedir.

Araştırmamızda “Yönetim Politikaları” alt boyutu sonuçlarına göre çalışmamızı yaptığımiz yerlerde çalışan sağlığı ve güvenliğine yönelik kurum yönetiminin desteğinin varlığı görülmektedir.

H10: Kimyasal Madde Güvenliği ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Kimyasal Madde Güvenliği ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.84$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_{10} hipotezi kabul edilir.

İş görenler çalışma ortamlarında ya doğrudan ya da dolaylı olarak kimyasal maddeler ile temas halinde bulunmaktadırlar. Parlar’ın çalışmasına göre sağlık çalışanların kimyasal maddelere maruziyetinde ilk sırayı dezenfektanların aldığı görülmektedir [50]. Hastanede kimyasal maddelerin en çok bulunduğu bölümler arasında laboratuvarlar (mikrobiyoloji, hematoloji, pataloji vb.) ve ameliyathaneler gelmekte olup, bu durum ciddi sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Çalışanların kullandıkları kimyasalların içeriğine göre gereken önlemleri almaları gerekmektedir. Bu maddelerin kullanımı sırasında nelere dikkat edilmesi gerektiği, kimyasalın üzerinde kimyasal ile ilgili bilgilendirici ve uyarıcı görsellerin (etiket) bulunması çalışanı kimyasal maddelere karşı korunmasında etkili olacaktır. Çalışmamızda “Kımyasal Madde Güvenliği” alt boyutu altında yer alan sorulara çalışanların verdiği cevaplar hastane yönetiminin kimyasal maddelerin kullanıma yönelik gereken önlemlerin genel olarak aldığı gösterir niteliktedir

H11: Güvenlik Eğitimleri ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Güvenlik Eğitimleri ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.89$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_{11} hipotezi kabul edilir.

İş kazalarına maruz kalınmasının başlıca nedenlerinden biride çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki eğitim eksiklikleri olarak karşımıza çıkmaktadır [51]. İş güvenliğinde eğitimin esas amacı iş görenleri korumak ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamaktır. Günümüz iş hayatında iş görenlerin iş yerlerinde maruz kaldıkları ya da kalabilecekleri iş kazası ve meslek hastalıklarından korunmaları için eğitim bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre Türkiye'de sosyal güvence altında bulunan her bir çalışanın iş kazası nedeniyle ölüm risk ortalaması 0.5'ken bu durum Avrupa'da 0.1 olarak karşımıza çıkmaktadır [52]. Ülkemizde iş güvenliği açısından iş yerlerini denetleyen iş müfettişlerinin denetimlerinde sıkılıkla tespit ettikleri eksikliklerin başında işverenin yapması gereken iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmemesi gelmektedir [52]. Şüphesiz iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kültürünü olumlu yönde etkileyerek iş kazasına bağlı ölüm oranını ciddi oranda azaltacağı ön görülmektedir.

Çalışmamızda çalışanların büyük çoğunluğunun %89.3 çalışan güvenliği hakkında eğitim aldıları tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmamızda “Güvenlik eğitimleri” alt boyutu genel ortalaması 3.76 ± 0.77 olarak belirlenmesi, ek 8'de İSG eğitim fotoğrafları ve ek 9'da yer alan yıllık eğitim planı çalışan güvenliği hakkında eğitim alma (%89.3) yüzdesini doğrular niteliktedir.

H12: Sağlık Taramaları ile CSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Sağlık Tarmaları ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.89$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_{12} hipotezi kabul edilir.

Çalışan güvenliğini sağlamada çalışanların sağlık gözetimlerinin yapılması önemli bir yere sahiptir [53]. Çalışanların belirli aralıklarla sağlık taramasından geçmeleri onların gerek fiziksel gerekse de psikolojik yönden sağlıklı olarak çalışmalarını sağlamada etkili olacaktır. Yapılan sağlık taramaları çalışanların var olan ya da olabilecek sağlık sorunlarının tespit ederek çalışanı muhtemel tehlikelere karşı korunmasını sağlar, iyileşme sürecini hızlandırır ayrıca işverenin iş görenlerinden yüksek verim olmasını da sağlar. Sağlık gözetimi ülkemizde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun (İSGK) 15. maddesi ile işverenin yapması gereken zorunlu faaliyetler arasındadır. Ek 5'te yer alan sağlık taraması kartı çalışmamızın yapıldığı hastanelerde sağlık gözetimine yönelik yönetimin yapması gereken uygulamaların genel olarak yapıldığını ve çalışanlar arasında bir sağlık tarama bilincinin yerleşmesi adına ilerlemenin varlığını gösterir niteliktir.

H13: Şiddeti Önleme ile CSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Şiddeti Önleme ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.82$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_{13} hipotezi kabul edilir.

Sağlık çalışanları hasta, hasta yakını ve diğer kişilere hizmet sunmaktadır. Bu hizmet sunumu sırasında öfkeli, sinirli, aldığı kötü haberlerden dolayı kontrolünü kaybetmiş ve probleminin çözülmesini beklemekten sıkılmış hasta ve hasta yakınlarıyla aynı ortamda bulunmaktadır [54]. Ülkemizde sağlık alanında çalışanlara yönelik şiddet araştırmalarına bakıldığından çalışanların herhangi bir şiddet çeşidine (sözel, fiziksel, cinsel) maruz kalma oranı %50-88 arasında değiştiğini göstermektedir [55,56,57,58,59,60].

Bu çalışmada çalışanlarının çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyeleri belirlemeye yönelik ölçeğin “Şiddeti Önleme” alt boyutunda çalışana herhangi bir şiddet uygulandığında yapılması gereken süreçlerin varlığı konusu üzerinde durulmaktadır.

- a) “Kurumumuzda şiddetin bildirildiği mekanizma vardır” değişkenine katılıyorum cevabını verenlerin yüzdesinin yüksek olması şiddeti önleme eğitimi aldıklarını ve hastane içi bildirim mekanizmasının olduğunu (Hastane Beyaz Kod (1111), Sağlık Bakanlığı Beyaz Kod (113), çalışan güvenliği birimi) bildiklerini ama “Şiddet, taciz vb. durumlarda avukatlık ve danışmanlık süreci vardır” değişkenine katılıyorum ve kararsızım cevabını verenlerin yüzde oranlarının birbirine yakın olması yasal prosedür başlamadan arabuluculuk yoluna gidilmesi ya da şiddet olayına maruz kalmadıklarını düşündürmektedir.
- b) Şiddeti Önleme alt boyutunda yer alan “Hastanede şiddetin bildirim mekanizması vardır” değişkeni en yüksek puanmasına rağmen, “Her türlü şiddete yönelik güvenlik önlemleri bulunur” değişkenine katılıyorum ve kararsızım cevabını verenlerin yüzde oranlarının birbirine yakın olması alınan önlemler dışında diğer önlemlerin (metal dedektörler ile arama noktaları, panik alarm sistemleri, yeterli sayıda güvenlik personelinin olması, kör noktaları izleyebilen kamera sistemi ve sağlıkta şiddet yasasının hastane içi görülebilir yerlere asılması) alınması olduğunu düşündürmektedir.

Araştırmamıza göre çalışanların kurumlarında şiddet önleme adına gereken tedbir uygulamalarının tam yapılmadığını düşündüklerini göstermektedir.

H14: Gıda Güvenliği ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Gıda Güvenliği ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.73$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H₁₄ hipotezi kabul edilir.

Topluma sağlık hizmeti üretmeyi amaçlayan hastaneler, hasta ve yaralıların tedavisi ve bakımı; halkın sağlığının iyileştirilmesi gibi amaçlarla, hekim, hemşire, diyetisyen, fizyoterapist, eczacı ve diğer sağlık personelinin; ayrıca idari, mali ve teknik hizmetleri

gerçekleştiren personelin bir araya getirilip organize edildiği kurumlardır [61]. Hastanelerde verilen toplu beslenme sistemlerinin amacı, personel ve hastaya besleyici, kaliteli, hijyenik bir beslenme servis hizmetini zamanında ve uygun koşullarda sunmaktır [62]. Bu çalışmada çalışanlarının çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyeleri belirlemeye yönelik ölçegin “Gıda Güvenliği” alt boyutunda gıda güvenliğine ait suların kontrolü ve yemek hazırlaması ve saklanması yönelerin varlığı üzerinde durulmaktadır. Çalışmada “Gıda Güvenliği” alt boyutunun değişkenleri incelendiğinde;

- a) “Suların periyodik kontrolü yapılır” değişkenine katılıyorum ve kararsızım cevabını verenlerin yüzde oranlarının birbirine yakın olması; suların periyodik bakımlarının hangi sıklıkla yapıldığını, hangi sağlık personeli ve hangi kurum tarafından yapıldığını ve tahlil sonuçlarının nerede yayılmışının bilinmememesi,
- b) “Yemek hazırlanması ve saklanması sağlığa uygundur” değişkenine katılıyorum ve kararsızım cevabını verenlerin yüzde oranlarının birbirine yakın olmasının nedeni olarak; yiyecek malzemelerinin (sıvıyağ, margarin, salça, sebze, kurubakla vb.) hangi firmadan alındığının, saklama koşullarının, mutfakta çalışan personelin eğitimlerinin (hijyen, pişirme, saklama, hazırlama, yıkama vb.) ve sağlık taramasının sonuçlarının bilinmemesi ve ortamın diğer çalışanlar tarafından görünmemesi çalışanların gıda güvenliği hususunda gerekenlerin tam yapılmadığını düşündüklerini göstermektedir.

H15: Düşmeyi Önleme ile ÇSGKÖ arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırma sonuçları analiz edildiğinde Düşmeyi Önleme ile Çalışan Sağlığı ve Kültürü Ölçeği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan Spearman Korelasyon testi sonucunda $r=0.83$, $P=0.000$ ($p<0.05$) olarak tespit edilmiş olup bu sonuç ışığında H_{15} hipotezi kabul edilir.

Çalışanların iş yerlerinde düşmelere bağlı olarak iş kazası geçirmektedirler. Bu bağlamda işveren 4857 sayılı iş Kanununun 77. ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun 4. maddesi gereğince çalışanları her türlü tehlike ve risklere karşı koruma ve gereken tüm önlemleri alma görevini zorunlu kılmaktadır. Düşme olayı hastanelerde en

çok mutfakta, çamaşırhanede, banyo ve tuvalet temizliğinde, zemin paspalanırken, yüksek raftan istiflenmiş malzemeler alırken olmaktadır. Düşme sonucu yüzeyel yaralanmalar, kırıklar hatta kafa travmaları gibi ciddi ağır yaralanmalar olabilmektedir. Bu çalışmada çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyeleri belirlemeye yönelik ölçegin “Düşmeyi Önleme” alt boyutunda çalışanların düşmeye bağlı kazaları önlem adına gerekli önlemleri alma durumu üzerinde durulmaktadır. Ölcegin “Düşmeyi Önleme” alt boyutunun genel puan ortalaması 3.71 ± 0.93 ve yüzdesi %74 olarak belirlenmiştir. Araştırmamızda çalışanların kurumlarında düşmeyi önleme adına gereken tedbir uygulamalarının tam yapılmadığını düşündüklerini göstermektedir.

6.SONUÇ VE ÖNERİLER

Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı hastanelerinde çalışan sağlık profesyonellerinin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyeleri ile yapılan çalışma sonuçlarında toplam 15 hipotezin 8'i kabul 7'si red edilmiştir. Bu sonuçlar ışığında;

Çalışanların genel çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algı seviyeleri ölçeginin alt boyutları arasında pozitif yönlü ve doğrusal bir ilişki olduğu ancak ölçegin genel oranına “Yönetim Politikaları”, “Şiddeti Önleme” ve “Gıda Güvenliği” alt boyutları etkisinin sınırlı kaldığı görülmüştür.

Özellikle bu üç boyut göz önüne alınarak aşağıdaki önerilerde bulunuldu.

- a) İş görenlerin güvenli çalışma ortamlarında güven içinde çalışmalarını için kurumsal çalışan katılımının yüksek seviyede olduğu güvenlik kültürü yerleşmesi,
- b) Organizasyonlarda tüm çalışanların katılımı sağlanarak planlı eğitimlerin verilmesi, özellikle kuruma ve birime yeni başlayan çalışanlara kurumda çalışan sağlığı ve güvenliği konusunda ön oryantasyon eğitimleri verilmesi,
- c) Çalışan katılımını sağlama adına yöneticilerin çalışanların görüşlerini alması ve iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirmeleri, çalışanların kurumlarda iş güvenliği adına yönetim kararlılığını görmeleri, onları kurumsal çalışan güvenliği kültürü yerleşmesine olumlu etki sağlaması,
- d) Çalışanlara yönelik şiddet olaylarına yönelik şiddetin bildirilmesi, kayıt altına alınması ve adli sürecin sağlıklı yürütmesi için iyi kurgulanmış bir organizasyon yapılması,
- e) Çalışanların hijyenik ortamda yemek hizmetleri verilmesi ve gereken kontrollerin yapılması,
- f) Kurumlar vizyon, misyon, politika ve hedeflerinde çalışan sağlığı ve güvenliğinin önemini ve gerekliliğini içeren metinlere yer vermesi, kurumun muhtelif yerlerine çalışan sağlığı ve güvenliği algısını pekiştirici görsel materyaller kullanılması önerilmektedir.

7.KAYNAKÇA

- 1.Güven R (2006). Güvenlik kültürü oluşumunda eğitimin önemi. İş Sağlığı ve Güvenliği Dergisi 30: 5-12.
2. Türk Dil Kurumu [TDK]. (2018) [Online]. Erişim:<http://www.tdk.gov.tr>. [Erişim Tarihi: 7 Mart 2018].
3. Kroeger AL., Kluckhohn C (1952). Culture: a critical review of concepts and definitions. Peabody Museum of Archaeology & Ethnology. Harvard University, U.S.A.;308.
4. Sakarya Üniversitesi. (2018) [Online]. Erişim:http://content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/Uploads/66134/44147/6-g%C3%BCvenlik_alg%C4%B1s%C4%B1_ve_k%C3%BClt%C3%BCr%C3%BC.docx. [Erişim Tarihi: 7 Mart 2018].
5. Gagliardi P (1986). The creation and change of organizational cultures: a conceptual framework, *Organizational Studies*7:117-134.
6. Dinçer Ö (2013). Stratejik Yönetim Ve İşletme Politikası. Dokuzuncu Baskı. Alfa Yayıncıları, İstanbul; 334.
7. Berberoğlu G, Baraz B (1999). Tusaşmotor sanayi a.ş. 'de örgüt kültürü araştırması. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi 15(1-2):65-66.
8. Özkalp E, Kirel Ç (2005). ÖrgütSEL Davranış. Anadolu Üniversitesi Yayıncıları. Eğitim, Sağlık Ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakıf Yayın, No.149, Eskişehir; 178.
9. Dursun S (2013). İş güvenliği kültürünün çalışanların güvenli davranışları üzerine etkisi. *Sosyal Güvenlik Dergisi* 3(2): 61-75.
10. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 187 sayılı sözleşmesi [online]. Erişim:https://www.ilo.org/ankara/conventions-ratified-by-turkey/WCMS_377312/lang--tr/index.htm. [Erişim Tarihi:7 Mart 2018].
11. Çögenli MZ, Özer M (2017). İş kazalarını önlemede güvenlik kültürü.2 nd International Congress On Political, Economic And Social Studies (ICPESS), Sarajevo/BosniaHerzegovina,19-22 May 2017,58-70.
12. Uslu V (2014). İşletmelerde iş güvenliği performansı ve iş güvenliği kültürü algılamaları arasındaki ilişki: eskişehir ili metal sektöründe bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
13. U.S Nuclear Regulatory Commission. (2006) [online]. Erişim: <http://www.nrc.gov/about-nrc/safety-culture.html>. [Erişim Tarihi: 7 Mart 2018].
14. 4. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi Sonuç bildirgesi. (2005) [online]. Erişim:http://www1.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/8d6f58ab0dafbb8_ek.pdf?dergi=125. [Erişim Tarihi: 7 Mart 2018].
15. World Health Organization (WHO). education guidelines [online]. Erişim:<http://whoeducationguidelines.org/content/1-definition-and-list-health-professionals>. [Erişim Tarihi:7 Mart 2018].

16. Sarac ÇK (2016). İş sağlığı ve güvenlik kültürü algısının iş tatmini ile ilişkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
17. Sarp S, Sezen A, Vural Y, Koçyiğit D, Güney M, Sarp S, Sezen E (2014). Kaliteli hizmet için işveren/işveren vekillerinin iş sağlığı ve güvenliği konularında bilgilendirilmesi gereken öncelikli konuların sorgulanması. Sağlık Akademisyenleri Dergisi 1(1):38-48.
18. Koç TS (2015). İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının örgütsel güven ve iş tatminine etkisi: Alanya'da konaklama işletmeleri üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
19. Akalp G, Yamankaradeniz N (2013). İşletmelerde güvenlik kültürünün oluşumunda yönetimin rolü. Sosyal Güvenlik Dergisi 3(2):96-109.
20. Mutlu B (2014). Metal sektöründe 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu. Bitirme Tezi, Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
21. Doğan B, Yalçınkaya C, Balci MG (2017). Türkiye'de mühendislik fakültelerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitimi. Engineer&theMachinery Magazine 58(685):1-15.
22. Çelikalp Ü, Saraçoğlu GV, Keloğlu G, Bilgiç Ş (2016). Hemşirelerin çalışma ortamlarında iş güvenliği uygulamalarını değerlendirmesi. TAF Prev Med Bull 15(5):408-413.
23. Seyman ÇC, Ayaz S (2016). Opinions of operating room nurses regarding patient and staff safety in operatingroom. Dicle Tıp Dergisi 43(1):12-17.
24. Yılmaz UFK, Sancar AGO, Kevenk U, Öztürk M (2017). İstanbul ili ruh sağlığı hastanelerinde hemşirelerin iş sağlığı ve güvenliğine yönelik görüşleri. Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi 3(1):1-16.
25. Tanrıverdi H, Akova O, Latifoğlu NT (2015). Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde iş kazaları riskleri ve nedenlerine yönelik bir araştırma. Business And Management Studies: An International Journal 3(2):234-260.
26. Koç M, Akbiyik N (2011). Türkiye'de iş kazalarının maliyetleri ve çözüm önerileri. Akademik Yaklaşımlar Dergisi 2(2):129-175.
27. Guo YL, Shiao J, Chuang YC, Huang KY (1999). Needle stand sharps injuries among health-care workers in Twain. Epidemiology&Infection 122(2):259-265.
28. Shiao JSC, McLawsy ML, Huangz KY, Guox YL (2001). Sharps injuries among hospital support personel. Journal of Hospital Infection 49:262-267.
29. Fung IWH, Tam CM, Tung KCF, Man ASK (2005). Safety culture divergences among management, supervisory and worker groups in Hong Kong construction industry. International Journal of Project Management 23(7):504-512.
30. Yang CC, Wang Y, Chang S, Guo S, Huang M (2009). A study on the leader ship behavior, safety culture and safety performance of tehhealth care industry. World Academy of Science, Engineering and Technology International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering 3(5):546-553.

31. Tabibi SJ, Maleki MR, Nasiripour AA, Mahmoodi M, Azimi L, Alimohammadzadeh K (2012). Effective factors for improving the personnel's attitudes towards patient safety. *Scientific Research and Essays* 7(40): 3383-3389.
32. Sokas RK, Cloonan P, Braun BI (2013). Exploring front-line hospitalworkers' contributions to patient and worker safety. *NEW SOLUTIONS: A Journal of Environmental and Occupational Health Policy* 23(2):283-295.
33. Narayanan S (2013). Knowledge, attitude and practice on occupational safety and health among medical laboratory personnel in Hospital Raja Permaisuri Bainun Ipoh-Impact of intervention. Doctoral Dissertation, Universiti Tunku Abdul Rahman (UTAR), Malaysia.
34. Pink S, Morgan J, Dainty A (2014). Thesafehand: Gels, water, gloves and the materiality of tactile knowing. *Journal of Material Culture* 19(4): 425-442.
35. Hayat S, Karaman A (2014). 6331 Sayılı İş Kanunu'nun inşaat sektöründe değerlendirilmesi. Bitirme Tezi, Yeni Yıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
36. Tziaferi SG, Kalokairinou A, Sourtzi P, Prezerakos P, Velonakis EG (2013). Perception of occupational hazards among Greek hospital workers: a cross sectional study. *International Journal of Health Research and Innovation* 1(1):1-13.
37. Jones AM, Stockwell A, Lake S (2015). Healthy Workers and Safe Patients: The Role of Management Policy and Practice. *Health Professional Student Journal* 1(1):1-4.
38. Keorekile O (2015). Occupational health hazards encountered by nurses at Letsholathebe II memorial hospital in Maun, Botswana. Doctoral dissertation, University of Limpopo, Botswana.
39. İslamoğlu AH, Alnıaçık Ü (2013). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri, SPSS uygulamalı. 3. Baskı. Beta yayın, İstanbul.
40. Yorgun S, Atasoy A (2013). Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Ölçeği Geliştirme Çalışması ve Uygulamaları. 4. Uluslararası Sağlıkta Performans ve Kalite Kongresi 3. Ulusal Sağlıkta Kalite Ve Güvenlik Ödülleri Kitabı, Ankara, Nisan 2013, 17-32.
41. Büyüköztürk Ş, Çakmak EK, Özcan EA, Karadeniz Ş, Demirel F (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. 10. Baskı. Pegem Akademi Yayıncılı, Ankara.
42. Tavşancıl E (2006). Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi. 3. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
43. Seçer İ (2013). SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi: analiz ve raporlaşdırma. genişletilmiş 2. Baskı. Anı Yayıncılık, Ankara.
44. Halil Yurdagül. Faktör analizinde KMO ve bartlett testleri neyi ölçer [online]. Erişim:<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~yurdugul/3/indir/Kuresellik.pdf>. [Erişim Tarihi: 11 Eylül 2018].
45. Kalaycı Ş (2006). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. 2. Baskı. Asıl Yayın Dağıtım, Ankara.
46. Devebakan N (2007). Özel sağlık işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği. Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, İzmir.
47. Aytaç S (2011). İş kazalarını önlemede güvenlik kültürünün önemi. *Türk Metal Dergisi* 147:30-33.

48. Kulkarni V, Papanna MK, Mohanty U, Ranjan R, Neelima V, Kumar N, Prasanna Mithra P, Upadhyay RP, Unnikrishnan B (2013). Awareness of medical students in a medical college in Mangalore, Karnataka, India concerning infection prevention practices. *J Infect Public Health* 6(4): 261-268.
49. Artan C, Artan Oğuzkaya M, Baykan Z (2015). Sağlık personelinin sağlık riskleri ve hastane enfeksiyonları ile ilgili bilgi düzeyleri ve uygulamaları. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 5(2): 6-11
50. Parlar S (2008). Sağlık çalışanlarında göz ardi edilen bir durum: sağlıklı çalışma ortamı. *TAF Prev Med Bull* 7(6):547-554.
51. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitiminin Önemi [online]. Erişim:<http://basarimosgb.com/haber/is-sagligi-ve-guvenligi-egitiminin-onemi>. [Erişim Tarihi: 11 Ağustos 2018].
52. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinde Eğitimin Önemi [online]. Erişim:<http://www.isgdersi.com/mod/page/view.php?id=1>. [Erişim Tarihi: 11 Ağustos 2018].
53. İncesu E, Atasoy A (2015). Hemşirelerin çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü algılarının çalışan sağlığı ve güvenliği kültürü ölçüği kullanılarak incelenmesi. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi* 2(3):119-126.
54. Beech B, Leather P (2006). Workplace violence in the health care sector: a review of staff training and integration of training evaluation models. *Aggression and Violent Behavior* 11(1): 27-43.
55. Ayrancı Ü, Yenilmez Ç, Günay Y, Kaptanoğlu C (2002). Çeşitli sağlık kurumlarında ve sağlık meslek gruplarında şiddete uğrama sıklığı. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* 3(3):147-154.
56. Coşkun S, Öztürk A (2010). Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi hemşirelerinde şiddete maruz kalma durumlarının incelenmesi. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi* 3(3):16-23.
57. Keser ÖN, Bilgin H (2011). Türkiye'de sağlık çalışanlarına yönelik şiddet: sistematik derleme. *Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi* 31(6):1442-1456.
58. Ünlüsoy DN (2010). Hemşirelerin işyeri şiddetine maruz kalma durumları ileş doyumları ve işten ayrıılma eğilimleri. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
59. İlhan MN, Cakır M, Tunca MZ, Avcı E, Çetin E, Aydemir Ö, Tezel A, Bumin MA (2013). Toplum gözüyle sağlık çalışanlarına şiddet: nedenler, tutumlar, davranışlar. *Gazi Medikal Journal* 24(1):5-10.
60. Sağlık Çalışanları şiddet araştırması [online]. Erişim:<http://www.sagliksen.org.tr/cdn/uploads/gallery/pdf/fbda8576fd0d6d6de70f52f76b914672.pdf>. [Erişim Tarihi: 20 Eylül 2018].
61. Özdemir M (2001). Hastane yönetim modelleri. *Yeni Türkiye* 40:1276- 1288
62. Kızıltan G (1998). Günde besyüz ve üzeri kişiye yemek servisi yapılan toplu beslenme kurumlarında kullanılan araç-gereçler, yemek üretim ve servis kalitesine etkileri ve karşılaşılan sorunlar. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı – Soyadı : Figen ÇAM
Doğum Tarihi ve Yer : 04.01.1980 / Balıkesir
Yabancı Dil : İngilizce (İYİ)
E-posta : camfigen60@gmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lise : Bursa Anadolu Sağlık Meslek Lisesi
Lisans : Koç Üniversitesi

MESLEKİ DENEYİM

2003-2007	Amerikan Hastanesi
2009-2010	İstanbul Ortabayır Sağlık Ocağı
2011	İstanbul 7 No'lu Aile Sağlığı Merkezi
2012-2014	İstanbul Halk Sağlığı Müdürlüğü Eğitim Birimi
2014-2016	Artvin Halk Sağlığı Müdürlüğü Aile Hekimliği Şubesi
2016- ∞	Artvin Merkez Toplum Sağlığı Eğitim Birimi

EKLER

Ek 1. Veri Toplama Formu

Değerli Katılımcı:

Bu anket çalışması Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Yönetimi yüksek lisans tezi ile ilgilidir. Size uygulanacak olan anket seti sağlık çalışanlarının Çalışan Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarını nasıl değerlendirdiklerini belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. Bu çalışmada yer almaktan tamamen sizin isteğinizle bağlıdır. Tamamen akademik bir amaca yönelik olarak yapılan bu çalışmada vereceğiniz bilgiler gizlilik içinde değerlendirilecektir. Anketi doldurmakta gösterdiğiniz titizlik ve katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ederiz.

Eigen ÇAM
Yüksek Lisans Öğrencisi

1	Cinsiyetiniz	(1) Kadın(2) Erkek
2	Mesleğiniz	1 ( ) Hemşire 2 ( ) Ebe 3 ( ) Teknisyen/Tekniker 4 ( ) SağlıkLisansiyeri 5 ( ) Eczacı 6 ( ) Doktor
3	Yaşınız	1 ( ) 18-24 yaş 2 ( ) 25-30 yaş 3 ( ) 31-35 yaş 4 ( ) 36-40 yaş 5 ( ) 41-45 yaş 6 ( ) 46-50 yaş 7 ( ) 51-55 yaş 8 ( ) 55 ve üzeri
4	Eğitim Durumunuz	1 ( ) Lise 2 ( ) Ön Lisans 3 ( ) Lisans 4 ( ) Yüksek Lisans 5 ( ) Doktora
5	Ünitede Çalışma Süreniz	1 ( ) 0- 5 yıl 2 ( ) 6-10 yıl 3 ( ) 11- 15 yıl 4 ( ) 16- 20 5 ( ) 20 yıl ve üzeri
6	Sağlık Personeli Olarak Toplam Hizmet Yılmız	1 ( ) 0- 5 yıl 2 ( ) 6-10 yıl 3 ( ) 11- 15 yıl 4 ( ) 16- 20 5 ( ) 20 yıl ve üzeri
7	Çalışan Güvenliği hakkında eğitim aldınız mı?	(1) Evet(2) Hayır

No	Değişkenler	Kesinlikle Katılım Yorum			
		1 Katılmıyorum	2 Kararsızım	3 Katılıyorum	4 Kesinlikle Katılıyorum
1	El hijyeni açısından gerekli malzemeler vardır.				
2	Izolasyon uygulamaları için gerekli önlemler alınır.				
3	Çalışılan birimlerin temizlik talimatları belirlenmiştir				
4	İzolasyon uygulamaları hakkında yazılı düzenlemeler hazırlanmıştır.				
5	Kurumda çalışan güvenliğine yönelik konuyucu ekipman bulunur.				
6	Kesici defici aletler için uygun malzemeler bulunur.				
7	Yöneticilerimiz, çalışan güvenliği uygulamaları için çalışanların görevlerinin önemser.				
8	Yöneticilerimiz, çalışan güvenliği ile ilgili talimat/prosedürlerine göre yapılmış bir uygulama gördüğünde takdir ederler.				
9	Çalışanlara yönelik bilgi sistemlerinin gizliliği ve güvenliği için gerekli önlemler alınmıştır.				
10	Çalışanlar, kurumda çalışan olarak kendilerini güvenende hisseder.				
11	Çalışan sağlığı açısından birimlere yönelik risk değerlendirmesi yapılır.				
12	Kurumda istenmeyen olayları bildirmek için raporlama sistemi oluşturulmuştur.				
14	Personel sağlık taramalarında çalışılan birim göz önüne alınır.				
15	Personelle çalışılan birimin riskine göre açılma yapılır.				
16	Her çalışanın personel sağlık tarama kaydı vardır.				
17	Radyasyon ile uğraşan personelin sağlık kontrolleri yapılır.				
18	Lateks alerjisi olan personele yönelik düzenlemeler yapılır.				
19	Kurumda işe yeni başlayanlara tam bir fizik muayene yapılarak detaylı özgeçmiş ve meslek öyküsü kayda geçirilir.				
20	Kimyasallar ve dezenfektanlar kullanılacağı zaman uygun ortamlarda hazırlanır.				
21	Kimyasal maddeler etiketedenır.				
22	Kimyasal maddeler ve solüsyonları hazırlamada uygun önlemler alınır.				
23	Kimyasallar ve dezenfektanlar talimatlara uygun kullanılır.				
24	Yangın Güvenliği konusunda eğitim verilir.				
25	Hastane atıkları konusunda çalışanlara periyodik eğitimler verilir.				
26	Kurşun önütük kontrolleri yapılır.				
27	Çalışan güvenliği konusunda eğitimler periyodik olarak yapılır.				
28	Elektrik ve yangın güvenliği açısından cihazların periyodik bakımı yapılr.				
29	Şiddet, taciz vb. durumlarda avukatlık ve damızalık süreci vardır.				
30	Kurumumuzda şiddetin bildirildiği mekanizma vardır.				
31	Her türlü şiddete yönelik güvenlik önlemleri bulunur.				
32	Suların periyodik kontrolü yapılır.				
33	Yemek hazırlanması ve saklanması sağlığa uygundur.				
34	Çalışanlarda düşme olayları değerlendirilmesi yapılır.				
35	Kurumda düşmelere karşı önlem alınır.				

Ek 2. Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Kullanım İzni

← D E N İ A S B P : 24 İkincişen 16 ⌂ ⌃ ⌄ ⌅ ⌆ ⌇

Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Ölçeği (ÇSGKÖ) Gelen Kutusu x

X S U

figen çam <confidger62@gmail.com>

16.09.2017 15:04 ⌂ ⌃ ⌄ ⌅ ⌆ ⌇

Açık Sayıya答 *

Sayın Araştırmacı; ben Figen ÇAM Avrasya Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümünde yüksek lisans yapmaktadır. Ahmet ATASOY ile beraber geliştirdiğiniz "Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Ölçeği (ÇSGKÖ)"’nı yüksek lisans tezimde kullanmak istemektedir. Saygılarımla

BU MAİLDE OLUMLU SUZ GERİ DÖNÜŞ YAPARSANIZ SEVİNİRİM....

Songül YORGUN <syorgun@gbkturk.com>

16.09.2017 22:08 ⌂ ⌃ ⌄ ⌅ ⌆ ⌇

Açık Sayıya答 *

Sayın Figen Hanım,
Ölçeği kullanabilirsiniz. Çalışmanızda başarılar dilerim.

Ek 3. Araştırma İzni İşbirliği Protokolü

ARTVİN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA İZİNLERİ İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Taraflar:

Bu protokol Artvin İl Sağlık Müdürlüğü ve Ayrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliğinde Yüksek Lisans yapan Figen ÇAM arasında düzenlenmiştir.

Çalışmanın gerçekleştirileceği kurum/kuruluşlar:

Hastanesi, Hastanesi, Hastanesi, Hastanesi,
Hastanesi, Hastanesi

Çalışmanın Adı: Sağlık Personelinin Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kultürü Algı Düzeylerinin Belirlenmesi

Bu çalışmayı yürütecek kişi/kışiler: Figen ÇAM, Yrd Doç Dr Osman YILDIRIZLAR

Protokolün Hükümleri

- a) Bu protokol ilimiz sınırları içinde Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı kurum ve kuruluşlarda verilen hizmetleri, yapılan koruyucu sağlık hizmeti çalışmalarını ya da yapılan kayıtlar sonucu elde edilen istatistik verileri içeren ve kurum personeli ve/veya kuruma başvuran kişilerle yapılacak anket çalışmalarını kurala bağlamak amacıyla düzenlenmiştir.
- b) Çalışma uygulanırken kapsam dışı hiçbir veri toplanmayacağındır.
- c) Veri toplama sırasında İl Sağlık Müdürlüğü personelinden de yararlanılacağına ayrıca onay alınacaktır.
- d) Çalışma yayın/tez haline getirilmeden önce Sağlık Müdürlüğünden ilgili birini tarafından verilerin analizi değerlendirilecektir. Toplum sağlığı açısından sakınçalı verilerin yayımlanması kısıtlanabilecektir.
- e) Çalışma üniversite ve ya kurum tarafından kabul edildikten sonra bir nüshası **kitapeçik** belinde Artvin İl Sağlık Müdürlüğüne teslim edilecektir.
- f) Çalışmayı yapacak olan kişi d ve e maddelerini yerine getirmedigi takdirde kurumumuza sit veriler yayın/proje/tez vs gibi bilimsel bir çalışmasında kullanılmayacaktır.
- g) Çalışma esnasında her tür ilaç uygulaması veya girişim için gerçek hastanın kendisi ya da yasal vasıtasından gerekse etik kuruldan onay alınacaktır.
- h) Araştırma verileri, sözel ya da yazılı olarak kullanıldığındında ilgili kurum/kurumların (hastane, Halk Sağlık Müdürlüğü vs.) ismi zıpkredilmeyecektir.

Protokolün süresi:

- a) Bu çalışmanın yürütülmesi kurumlarında 2 ay süre ile çalışmasını yürütecektir.
- b) **Başlangıç:** 23.01.2018 **Bitiş:** 23.03.2018
- c) Protokol, çalışmanın taraflarca planlanan ve kabul edilen süresi ile sınırlıdır. Uzatılması ancak yeni bir protokole bağlıdır.
- d) Şartlıdır, ulaşabilecek değişikliklere bağlı olarak Sağlık Müdürlüğü protokoli daha önce de sonlandırılabılır.

Sözleşme Şartlarının Aykırılık:

Protokol süresince yapılacak çalışmalar sırasında, yapılan çalışmayı devam ettiren kişi ya da kişiler aynı olacaktır. Saiba çalışmasına katılan ve protokolle tespit edilen kişide değişiklik yapılması ya da yeni kişinin çalışmaya dahil edilmesi ancak Artvin İl Sağlık Müdürlüğü onayı ile mümkün olabilecektir, ya da protokol iptal edilecektir. İlgili hükümler ihlal edildiğinde, protokolde imzası ve beyanı bulunan ilgili kişiler hakkında Artvin İl Sağlık Müdürlüğü; kamî kurumlarının çalışmalarına sit verilerin kamudaki gizlilik ilkelerine ve resmi işleyiş esaslarına aykırı davranışları gereklisiyle adli mercilerin nezdinde suç duyurusunda bulunulacaktır.

İhlâfların çözümü:

Protokolün uygulanması ile ilgili çökabilecek sorunların çözümü konusunda Artvin İlâdeki idari yargı mercileri yetkilidir.

Ilgili protokol hükümlerini ve cezai mîneyîdelerini okudum ve kabul ettim.

23.01.2018
Figen ÇAM

YIL 2018
Uzv. Dr. Hasan GÜNEROGLU
Sağlık Hizmetleri Başkanı

23.01.2018
Dr. Hasan GÜNEROGLU
Sağlık Hizmetleri Başkanı

23.01.2018
Dr. Hasan GÜNEROGLU
Sağlık Hizmetleri Başkanı

23.01.2018
Dr. Hasan GÜNEROGLU
Sağlık Hizmetleri Başkanı

Ek 4. Etik Kurul İzni

T.C. 9.İ. TRABZON SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
BASINCA A.H. YÖNETİMİĞİ SAĞLIK BİLİMLERİ
ÜNİVERSİTESİ KANUNİ E.H. EVRAK İŞLEMİ
MÜDÜRLÜĞÜ - 25.07.2018 H. 36 - 23618724-000-1201

Belge No: 50241101551
Gelen Belge Kodu:

Sayı: 23618724 /
Konu: Etik Kurul Karar Belgesi

Yrd. Doç.Dr. Osman YILDIZLAR
Avrasya Üniversitesi

İlgi: 26.12.2017 tarih ve 14636556-000-17234 sayılı dilekçeniz.

İlgili tarihli ve sayılı dilekçenizde belirtilen "Sağlık Personelinin Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Algı Düzeylerinin Belirlenmesi" başlıklı etik kurul 2017/75 protokol numaralı araştırma başvurunuz raportör ve Etik Kurulu görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiş olup, tıbbi etik açıdan uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Uzer KÜÇÜKTÜLÜ
Etik Kurul Başkanı

Ek: Etik Kurul Karar Formu (2 sayfa)

**SBÜ KANUNİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ
KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU**

ETİK KURUL BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	SBÜ KANUNİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
	AÇIK ADRESİ	Kanuni E.A.H. 1.Kat Kaşfı/ YOMRA-TRABZON
	TELEFON	0 462 341 5656
	FAKS	0 462 341 5653
	E-POSTA	kanunietikkurul@gmail.com

BAŞVURU BİLGİLERİ	ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Sağlık Personelinin Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Algı Düzeylerinin Belirlenmesi
	ARAŞTIRMA PROTOKOL KODU	2017/75
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI/ADI/SOYADI	Sorumlu Araştırmacı: Yrd. Doç.Dr. Osman YILDIZLAR Yardımcı Araştırmacı: Hemşire Figen ÇAM
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	Genel Cerrahi
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ	Avrasya Üniversitesi
	DESTEKLEYİCİ	YOK
	DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ	YOK
	ARAŞTIRMANIN FAZI VE TÜRKÜ	Faz 1 ☐ Faz 2 ☐ Faz 3 ☐ Faz 4 ☐ Gözlemeş İlaç Çalışması ☐ Hac Dış Klinik Araştırma ☒ Diğer İşe belirtiniz
	ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	İLK MERKEZ ☐ ÇOK MERKEZLİ ☒ ULUSAL ☐ ULUSLARARASI ☐

DEĞERLEND İRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	DİL		
				Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
	ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ	26.12.2017	2017/75	Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU	GEREKİYOR	GEREKİYOR	Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	ARAŞTIRMA BROŞÜRÜ	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı:
İmza:

Prof. Dr. Osman YILDIZLAR
Prof. Dr. Osman YILDIZLAR
Nö: Tel: 0462-3415656
E-mail: osman.yildizlar@avrasya.edu.tr

Not: Etik kurul başkanı, imzasının yer almadığı her sayfaya imza atmalıdır.

SBÜ KANUNİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ
KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı		Açıklama						
			GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR	GEREKMİYOR
SIGORTA	☐		GEREKMİYOR						
ARAŞTIRMA BUTÇESİ	☐		GEREKMİYOR						
BİYOLOJİK MATERİYEL TRANSFER FORMU	☐		GEREKMİYOR						
HAN	☐		GEREKMİYOR						
VİLLİK BİLDİRİM	☐		GEREKMİYOR						
SONUC RAPORU	☐		GEREKMİYOR						
GİVENİJİK BİLDİRİMLERİ	☐		GEREKMİYOR						
DİĞER: (BASVURU DİLERKİSİ, HELSINKİ BİLDİRİGSİ, ÖZGEÇMİŞLER, İDARE ONAYI)	☒		BİLGİ ONAY BİLGİSİ BAŞVURU FORMU ARAŞTIRMA OTİZGECİMSİ FORMU SORMLU ARAŞTIRMA OTİZGECİMSİ FORMU VERİTOPLAMA FORMU ARAŞTIRMA BUTÇE FORMU IMZALI HELSINKİ BİLDİRİGSİ IMZALI SON VERSİYON İTİ KLİNİK UYGULAMALAR KLAVUZU						
KARAR BİLGİLERİ	Karar No:2017/75			Tarih: 14.02.2018					
Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmmanın gerekce, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve uygun bulunan olup araştırmannın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilemesinde etik ve bilimsel sakıncı bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üyelerinin oybirliği ile karar verilmiştir.									

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU							
ETİK KURULUN CALIŞMA ESASI	Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik, İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu						
BAŞKANIN UNVANI/ADI/SOYADI:	Prof.Dr. Uzer KÜÇÜKTÜLÜ (Genel Cerrah-SBÜ KANUNİ EAH)						

Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet	Araştırma ile ilişkili	Katılım *	İmza
Prof.Dr. Ersin YARIŞ	Farmakoloji	KİT ÜNİVERSİTESİ	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Prof.Dr. Uzer KÜÇÜKTÜLÜ	Genel Cerrahi	KANUNİ EAH	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Prof.Dr. N.Ercument BEYHUN	Haik Sağlığı	KİT ÜNİVERSİTESİ	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Doç.Dr. Erkan VURALCAN	K.B.B.	KANUNİ EAH	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Yrd. Doç.Dr. Gökhan PEKER	Ortopedi	KANUNİ EAH	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Yrd. Doç.Dr. Şenol ARDIÇ	Acil Tıp	KANUNİ EAH	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Uzm. Dr. Nesilhan KAYAOĞLU	Biyokimya	KANUNİ EAH	E ☐ K ☒	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Av. Kerem SEVİM	Avukat	TRABZON Ü. SAGLIK MÜDÜRLÜĞÜ	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
Zekai AYDIN	Fizik Uzmanı	KİT ÜNİVERSİTESİ	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	
İsmail OMAK	Sağlık Dışı Üye	STERİSEN MESLEK SAHİBİ	E ☒ K ☐	E ☐ H ☒	E ☒ H ☐	

* Toplantıda Bulundu.

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı:
İmza:

Prof. Dr. Uzer Küçüktülü
Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrah - SBÜ Kanuni EAH

Note: Etik kurul başkanı, imzasını yer almadığı her sayfaya imza atmalıdır.

Ek 5. Sağlık Tarama Kartı

 T.C. Sağlık Bakanlığı				Doküman No: KU.FR.10 Yayın Tarihi: 05.08.2013 Revizyon No: 03 Revizyon Tarihi: 29.08.2018 Sayfa No: 2/1
PERSONEL SAĞLIK TARAMA VE AŞI TAKİP KARTI				
ADI SOYADİ: DOĞUM TARİHİ: KURUM SİCİL NO: GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ: CALIŞTIĞI ROLÜM: TELEFON NUMURU:		KAN GRUBU: EDİTİM DURUMU: BOY-KİLO: TELEFON: MESLEĞİ: E-POSTA:		
ÖZGEÇMİŞ				
SİGARA İÇME DURUMU GEÇİRLİMİŞ TÜBERKULOZ KRONİK HASTALIK DURUMU-DİĞER HASTALIKLAR(RAPORU OLANLAR-RAPORTARIHİ)		TARİH ☒ ETKİYOR ☐ KAMİYOR ☐ HİRAKTI (DEMI)	TARİH ☒ ETKİYOR ☐ KAMİYOR ☐ HİRAKTI (DEMI)	TARİH ☒ ETKİYOR ☐ KAMİYOR ☐ HİRAKTI (DEMI)
ALLERİİ SÜREKLİ KULLANDIĞI İLAÇLAR		☒ VARDIR ☐ YOK	☒ VARDIR ☐ YOK	☒ VARDIR ☐ YOK
Onceden PPD testi yapılmış mı? Sağlığı geçti di mi? Kızamık-kazanıkık girdiği mi?		☒ Evet ☐ Olmadı	☒ Evet ☐ Olmadı	☒ Evet ☐ Olmadı
SOYGECMİŞ				
Aldele İlber kütük var mı? Aldele Kanser var mı? Aldele kremalı hastalık var mı? Aldele kefalet var mı?		TARİH ☒ VARDIR ☐ YOK	TARİH ☒ VARDIR ☐ YOK	TARİH ☒ VARDIR ☐ YOK
AŞI DURUMU				
Tefanaz Hepatit B Hepatit A KK Kanseri, Üremik, İkazaklı VZV(sarıcağız) Gelp		TARİH ☒ DEVENT-TARİH ☐ GAYİR	TARİH ☒ DEVENT-TARİH ☐ GAYİR	TARİH ☒ DEVENT-TARİH ☐ GAYİR
VİRAL TESTLER				
HbsAg AntiHbs Anti HBc IgG Anti HAV Ig G Anti HIV Kızamık IgG Kızamıkçık IgG Kabakulak IgG VZV IgG		TARİH ☒ Sonuç ☐	TARİH ☒ Sonuç ☐	TARİH ☒ Sonuç ☐
*İş birimindeki kişilerin adı soyadı *Yukarıda belirtilen tarihlerde şahsenin sonucu *Yukarıda belirtilen tarihlerde şahsenin sonucu				
İş giriş/periyodik müvencye olmayı kabul ettiğim ve şahsenin şurasında verdiğim bilgilerin doğru ve eksiksiz olduğunu beyan ederim				
İşyeri Adı: Konya'da İmza				

T.C. Sağlık Bakanlığı

**GÖRÜNTÜLEME ÇALIŞANI SAĞLIK TARAMA VE AŞI
TAKİP KARTI**

Doküman No: KU FR.11
Yayın Tarihi: 29.05.2018
Revizyon No: 0
Revizyon Tarihi: 0
Sayfa No: 2/1

ADI SOYADI:
DOĞUM TARİHİ:
KURUM SİCİL NO:
GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ:
ÇALIŞTIĞI BÖLÜM:
TELEFON NOSU:

KAN GRUBU:
EDİTİM DURUMU:
BOY-KİLO:
TELEFON:
MESLEĞİ:
E-POSTA:

ÖZGEÇMİŞ**SIGARA İÇME DURUMU**

GECİRİLMİŞ TÜBERKULOZ
KRONİK HASTALIK DURUMU-
**DİĞER HASTALIKLAR(RAPORU
OLANLAR-RAPOR TARİHİ)**

ALLERJİ**SUREKLİ KULLANDIĞI İLAÇLAR**

Oncesinde PPD testi yapılmış mı?
Sugicigi geçirdi mi?
Kızarmık-kızarmıkçık geçirdi mi?

TARİH

YOK
 ESEN
 BİNAKTİ (DENEH)
 VAR

YOK
 ESEN
 PSİKIYATRİ HASTALIK

ESEN
 DİĞER
 VAR

YOK
 DANTİPERFANSİF
 ANTIKİBETİK
 ANTIPLİPTİK
 İRONKODİLATÖR
 STEROİDLER
 MORFİN İLAÇLAR
 ANTİDEPREŞAN
 DİĞER
 ESEN
 İYİ

ESEN
 İYİ
 VAR

TARİH

YOK
 ESEN
 İYİ
 BİNAKTİ (DENEH)
 VAR

YOK
 ESEN
 İYİ
 PSİKIYATRİ HASTALIK

ESEN
 DİĞER
 VAR

YOK
 DANTİPERFANSİF
 ANTIKİBETİK
 ANTIPLİPTİK
 İRONKODİLATÖR
 STEROİDLER
 MİGREN İLAÇLAR
 ANTİDEPREŞAN
 DİĞER
 ESEN
 İYİ

ESEN
 İYİ
 VAR

SOYGEÇMİŞ

Ailede tüberküloz var mı?

TARİH

YOK
 VAR

TARİH

YOK
 VAR

Ailede Kanser var mı?

YOK
 VAR

YOK
 VAR

Ailede kronik bir hastalık var mı?

YOK
 VAR

YOK
 VAR

Ailede hepatit var mı?

YOK
 VAR

YOK
 VAR

AŞI DURUMU

Tetanos

TARİH

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

TARİH

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

Hepatit B

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

Hepatit A

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

KKK (kazanıcı, kazanıcıksız)

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

VZV(suçiceğil)

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

Grip

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

DEVENT TARIH: 01.01.01
 DEVENT TARIH: 01.01.01

VİRAL TESTLER

HbsAg

TARİH

Sonuç: -

TARİH

Sonuç: -

Anti-Hbs

Sonuç: -

Sonuç: -

Anti-HBcIgG

Sonuç: -

Sonuç: -

Anti-HAV IgG

Sonuç: -

Sonuç: -

Anti-HIV

Sonuç: -

Sonuç: -

Kızarmık IgG

Sonuç: -

Sonuç: -

Kızarmıkçık IgG

Sonuç: -

Sonuç: -

Kabakulak IgG

Sonuç: -

Sonuç: -

VZV IgG

Sonuç: -

Sonuç: -

İşte girişimciydiğinizi gösteren bir soru. Bu soruya evet veya hayır cevabı verdiğinizde, bu soru işteki sorulara göre değerlendirilecektir.

Yüksek riskli virüsler, kalıcı olarak kalır.

CALISAN BILGİ

Radyasyon Kullanımının ne türdeki hizmete gittiğini seçiniz?	Radyoaktif maddeyle bir doğrudan temas o X-ray'larına direkt olarak maruziyet (bkz, röntgen vb.) Diger Evet	Radyoaktif maddele ile doğrudan temas o X-ray'larına indirekt olarak maruziyet (bkz, röntgen vb.) Diger Evet
Son bir yıl içinde keşfeli直径metre ölçümünde frekuenç değişti mi?	Evet	Evet
Son bir yıl içinde radyasyon kazası geçirdiniz mi?	Evet	Evet
Son bir yıl içinde hasta form ve tedavi radyasyona radyasyona maruz kaldırmış mı?	Evet	Evet

HEKİM MUAYENE

Ciltte solukluk Genel yorgunluq, hali, otururken ayaq kalktiginda bagdonma/göz kararmasi var mi?	
Sık ategli hastaliklara yakalanma? (ishal,maritler enfeksiyonları vb.)	
Beklenmedik veya uzun sürede duran kanamalar (kitar, büyük abdesste vb)	
Sık dig etti kanaması	
Vücutunuzdaki lenf bezlerinde büyümeye	

CIT MUAYFNE

ULTRASONOGRAFI MUAYENE

ULTRASOĞANOGRAFİ İNDEKLERİ		
Periferik lenfadenopati		
Hepatosplenomegalii		
Troid usg		

PERİFERİK YAYMA

PERIFERİK YAYMA	TARİH	TAŞIT
Boyaz küre sayısı		
Trombosit sayısı		
Hämoglobin düzeyi		
Kırmızı küre sayımlı		
Lemfosit		
Nötrofil		
Monosit		
Eozinofil		
Bazofil		
Normal diki hücreler	Yukarıda listelenen bilgileri sorğulayan Hekim İmzası	Yukarıda listelenen bilgileri sorğulayan Hekim İmzası

GÖZ MUAYENE

Ges. Heilpraktikern zusammen dargestelltes	Mot.	Mot.

PERSONEL SAĞLIK TARAMA VE ASİ TAKİP KARTI

Doküman No: KLF.R.16
Yayın Tarihi: 05.08.2013
Revizyon No: 03
Revizyon Tarihi: 29.05.2018
Sayfa No: 2/1

ADI SOYADI :
MEĞURU TAKİİ :
KURUMUŞ SİYİL NO :
GÖREVİ BASLAŞMA TARİHİ :
CALIŞTIĞI İŞİ OLMASI
TAKİİ İŞİ İÇİN

KANGAROO - A. a. a. a.
EIGHTH EDITION: LONDON
MAY 1910: 162.
PRINTED IN ENGLAND
BY BROWN & TEEBORN LTD.

ÖZGEÇMİŞ		DATE 06.02.2018	TAHARİF	TARİH
SİHAZ İCME DÜRENİ		+	+	+
GÖRÜLME SINIR KONTROLÜ		+	+	+
KRONİK HASTALIK	DEĞERLENDİRME	+	+	+
DURUMU DÜĞÜRK	DEĞERLENDİRME	+	+	+
HASTALIKLAR/RAPORE	DEĞERLENDİRME	+	+	+
OLAN İAH-RAFOR TAKİTİ	DEĞERLENDİRME	+	+	+
ALLERJİ	DEĞERLENDİRME	+	+	+
SİHAZ İCME DÜRENİ	DEĞERLENDİRME	+	+	+
HACİLAT	DEĞERLENDİRME	+	+	+
Önceden PPD testi yapılmış mı?	DEĞERLENDİRME	+	+	+
Sıhaz testi yapılmış mı?	DEĞERLENDİRME	+	+	+
Kazançlı-kazançlılık geçirdi mi?	DEĞERLENDİRME	+	+	+

SOYGEOMIS	TAKI	TAKIR	TAKIR
Allende überholter war mit?	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR
Allende Kasper war mit?	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR
Allende Inwald bei bestellt war mit?	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR
Allende Hauptmann war mit?	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR	1. VAR 2. VAR 3. VAR 4. VAR 5. VAR

VİRAL TESTLER	TARİH 08/01/16	TSRİH	TARİH
HBeAg	Sonuç 0.113		
Anti-HBc	Sonuç >1000 U/ml		
Anti-HBs	Sonuç 0.018		
Anti-HAV IgG	Sonuç 76000 U/ml		
Anti-HIV	Sonuç 0.366		
Kızaralık IgG	Sonuç 10.1		
Kızaralık IgM	Sonuç 30.4		
Kahakatlık IgG	Sonuç 12.4		
VZV IgG	Sonuç >26.40		

İşte gizli periyodik muayene idamı kabul ettiğim ve muayene sırasında verdigim bilgilerin doğruluğu ve eksiksizliği benim için son derece önemli.

卷之三

TC Sağlık Bakanlığı

PERSONEL SAĞLIK TARAMA VE AŞI TAKİP KARTI

Doküman No:KLFR.10

Yayın Tarihi:05.08.2013

Revizyon No:83

Revizyon Tarihi:29.05.2018

Sayfa No:2/1

ADI SOYADI:	KAN GRUBU:
DOĞUM TARİHİ:	EĞİTİM DURUMU:
KURUM SİGİL NO:	BOY-KİLO:
GOREVE BAŞLAMA TARİHİ:	TELEFON T:
CALIŞTIĞI BÖLÜM:	MESLEKİ:
TELEFON NUMRASI:	E-POSTA:

ÖZGEÇMİŞ	TARİH 8/06/2018	TARİH	TARİH
SIGARA İCME DURUMU	☒ KİYOR ☐ KİMYOR ☐ BİRAKTI (tarih)	☐ VAR ☒ YOK	☐ KİYOR ☐ KİMYOR ☐ BİRAKTI (tarih)
GCİCİRLİ MİS TÜBERKULÜZ	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK
KRONİK HASTALIK DURUMU: DİĞER HASTALIKLAR (RAPORU OLANLAR-RAPOR TARİHİ)	DÖM EKOAH / EHT DASTIM EDEMATİT GENÇET DEPLEPSİ / PSİKIYATRİ HASTALIK DİĞER	DÖM EKOAH / EHT DASTIM EDEMATİT GENÇET DEPLEPSİ / PSİKIYATRİ HASTALIK DİĞER	DÖM EKOAH / EHT DASTIM EDEMATİT GENÇET DEPLEPSİ / PSİKIYATRİ HASTALIK DİĞER
ALLERJİ	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK
SÜREKLİ KULLANDIĞI İLAÇLAR	GANTİPERİTANSİF GANTİDAİBETİK GANTİEPILEPTİK GERONKOİDULATOR ESTROİDLER OMİGEN İLAÇLAR GANTİDEPRESAN DİĞER	GANTİPERİTANSİF GANTİDAİBETİK GANTİEPILEPTİK GERONKOİDULATOR ESTROİDLER OMİGEN İLAÇLAR GANTİDEPRESAN DİĞER	GANTİPERİTANSİF GANTİDAİBETİK GANTİEPILEPTİK GERONKOİDULATOR ESTROİDLER OMİGEN İLAÇLAR GANTİDEPRESAN DİĞER
Önceden FPD testi yapılanı mı?	☐ Evet ☒ Hayır	☐ Evet ☒ Hayır	☐ Evet ☒ Hayır
Nörolojik geçirdi mi?	☐ Evet ☒ Hayır	☐ Evet ☒ Hayır	☐ Evet ☒ Hayır
Kazançlı-kazançılık geçirdi mi?	☐ Evet ☒ Hayır	☐ Evet ☒ Hayır	☐ Evet ☒ Hayır

SOYGEÇMİŞ	TARİH 10/06 - 2018	TARİH	TARİH
Abede ülserlikler var mı?	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK
Abede Kanser var mı?	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK
Abede kronik bir hastalık var mı?	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK
Abede hepatit var mı?	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK	☐ VAR ☒ YOK

AŞİ DURUMU	TARİH	TARİH	TARİH
Tetanos	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR
Hepatit B	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR
Hepatit A	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR
KKK (Kanama, kanıtçıksız, kanıtlanmaz)	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR
VZV (varicella)	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR
Grip	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR	CEVET-TARİH: CHAYIR

VİRAL TESTLERİ	TARİH 10/06/2018	TARİH	TARİH
HbsAg	Sonuç: 0.62		
AnaHbs	Sonuç: 14.91±1.03		
Ana HBs IgG	Sonuç: 0.04		
Ana HAV Ig G	Sonuç: (11.000)		
Ana HIV	Sonuç:		
Kazanç IgG	Sonuç:		
Kazançlı IgG	Sonuç:		
Kazançlı IgG	Sonuç:		
VZV IgG	Sonuç:		
Yakarlaştırdığınız bilgilerin doğru olduğunu doğrulamak için imza atın.		Yakarlaştırdığınız bilgilerin doğru olduğunu doğrulamak için imza atın.	
<i>[Signature]</i>		Yakarlaştırdığınız bilgilerin doğru olduğunu doğrulamak için imza atın.	

İşe giriş/periyodik muayene olmayı kabul ettiğimi ve muayene sırasında verdiği bilgilerin doğru ve eksiksiz olduğuna beyan ederim.

[Signature]
Çalışmanın Adı: Serdar
İmza

Ek 6. Kalibrasyon Belgeleri

	TÜRK KALİBRASYON MÜHENDİSLİK EĞİTİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ. BİYOMEDİKAL METROLOJİ RAPORU			T.C. İSTANBUL KÜLTÜREL VARŞOVA MÜZESİ 18.03.2018																																			
TEST EDİLMİŞ USTALIYATI TEST EDİLMİŞ TARİHİ : 08.03.2018 STANDART NO : 1853108-1853108 STANDART FİRMASI : TÜRK KALİBRASYON MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.																																							
ÇALIŞMA ADI : DİJİTAL BĀSPÜTREKLƏR MƏRKEZ : TƏLİFƏN SERİ NR : 1853108 SERİ NR HAŞA : 1853108																																							
TEST EDİLMİŞ MƏSRÜFLƏR VƏ MƏSRÜFLƏRİN TEST EDİLMİŞ HESABATI <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF</th> td>0.0 mmHg</td> <td>0.0 mmHg</td> <td>0.0 mmHg</td> <td>0.0 mmHg</td> <td>0.0 mmHg</td> </tr> <tr> <td>50.0 mmHg</td> <td>48.5 mmHg</td> <td>-1.5 mmHg</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>100.0 mmHg</td> <td>100.0 mmHg</td> <td>0 mmHg</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>150.0 mmHg</td> <td>150.0 mmHg</td> <td>0.0 mmHg</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>200.0 mmHg</td> <td>199.6 mmHg</td> <td>-0.4 mmHg</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>250.0 mmHg</td> <td>249.8 mmHg</td> <td>-0.2 mmHg</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> </tbody> </table>					TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	0.0 mmHg	0.0 mmHg	0.0 mmHg	0.0 mmHg	0.0 mmHg	50.0 mmHg	48.5 mmHg	-1.5 mmHg	+2%	-2%	100.0 mmHg	100.0 mmHg	0 mmHg	+2%	-2%	150.0 mmHg	150.0 mmHg	0.0 mmHg	+2%	-2%	200.0 mmHg	199.6 mmHg	-0.4 mmHg	+2%	-2%	250.0 mmHg	249.8 mmHg	-0.2 mmHg	+2%	-2%
TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF																																			
0.0 mmHg	0.0 mmHg	0.0 mmHg	0.0 mmHg	0.0 mmHg																																			
50.0 mmHg	48.5 mmHg	-1.5 mmHg	+2%	-2%																																			
100.0 mmHg	100.0 mmHg	0 mmHg	+2%	-2%																																			
150.0 mmHg	150.0 mmHg	0.0 mmHg	+2%	-2%																																			
200.0 mmHg	199.6 mmHg	-0.4 mmHg	+2%	-2%																																			
250.0 mmHg	249.8 mmHg	-0.2 mmHg	+2%	-2%																																			
TEST EDİLMİŞ MƏSRÜFLƏRİN TEST EDİLMİŞ HESABATI <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF</th> <th>TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF</th> <th>TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF</th> <th>TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF</th> <th>TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>50</td> <td>47.4</td> <td>-2.6</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>100</td> <td>98.8</td> <td>-1.2</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>150</td> <td>149.0</td> <td>-1.0</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>200</td> <td>198.8</td> <td>-1.2</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> <tr> <td>250</td> <td>248.8</td> <td>-1.2</td> <td>+2%</td> <td>-2%</td> </tr> </tbody> </table>					TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	50	47.4	-2.6	+2%	-2%	100	98.8	-1.2	+2%	-2%	150	149.0	-1.0	+2%	-2%	200	198.8	-1.2	+2%	-2%	250	248.8	-1.2	+2%	-2%					
TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF	TEST EDİLMİŞ MƏSRÜF																																			
50	47.4	-2.6	+2%	-2%																																			
100	98.8	-1.2	+2%	-2%																																			
150	149.0	-1.0	+2%	-2%																																			
200	198.8	-1.2	+2%	-2%																																			
250	248.8	-1.2	+2%	-2%																																			
TEST EDİLMİŞ MƏSRÜFLƏRİN TEST EDİLMİŞ HESABATI Nüfuzlu Testler Nömrəsi : 1853108 Nüfuzlu Testler Tarixi : 08.03.2018 Test Edilmiş Məsrlər : 0.0 - 250.0 mmHg Test Edilmiş Məsrlər : 0.0 - 250.0 mmHg		TEST EDİLMİŞ MƏSRÜFLƏRİN TEST EDİLMİŞ HESABATI Nüfuzlu Testler Nömrəsi : 1853108 Nüfuzlu Testler Tarixi : 08.03.2018 Test Edilmiş Məsrlər : 0.0 - 250.0 mmHg Test Edilmiş Məsrlər : 0.0 - 250.0 mmHg																																					
<p>Bu rəsmi təqib sənədi dənizləşdirilmişdir. Bu rəsmi təqib sənədi dənizləşdirilmədən əvvəl qəbul edilmişdir.</p> <p>Mənimləri təqib sənədi dənizləşdirilmədən əvvəl qəbul etməyəcək mənzərələrdən istifadə etmək məcburiyyətindən ibarətdir.</p> <p>Mənimləri təqib sənədi dənizləşdirilmədən əvvəl qəbul etməyəcək mənzərələrdən istifadə etmək məcburiyyətindən ibarətdir.</p> <p>Mənimləri təqib sənədi dənizləşdirilmədən əvvəl qəbul etməyəcək mənzərələrdən istifadə etmək məcburiyyətindən ibarətdir.</p>																																							

TÜRKAY KALIBRASYON
MÜHENDİSLİK EDİTİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

SAGLIK FİRMASI	KARTAŞASAN MÜŞTERİLER
ADRES	TELEFON
ÇİHAZ	E-MAIL
MÜŞTERİ	GENEL İMZA
MODEL	1. İDEAL TİPİ
SERİ NO	2. İDEAL TİPİ
BÜTÜNLÜĞÜ YER	3. İDEAL TİPİ
KUNYI NO	4. İDEAL TİPİ
BİYOMEDİKAL TUR	5. İDEAL TİPİ
BİYOMEDİKAL FİRMASI	6. İDEAL TİPİ
ÜNCELAMA TARİHİ	7. İDEAL TİPİ
SERTİFİKALANDIRMA TARİHİ	8. İDEAL TİPİ
YERİNDE NEZARET EDEN	9. İDEAL TİPİ
Vakıfda kurye bilgileri bilinenin doğruluğunu söyleyiniz sonrumda da Vakıfda kurye bilgileri bilinenin doğruluğunu söyleyiniz sonrumda da	10. İDEAL TİPİ
KİLLANIMA UYGULAMALAR	KİLLANIMA UYGULAMALAR
KİLLANIMA UYGULAMALAR	KİLLANIMA UYGULAMALAR
Uzman / Sorumlu Müdür Girmisi	
KALIBRASYON SAHİPLİĞİ HAKKINDA KİŞİ ANMAK İÇİN İZİN VERMEK İSTİYORUM	
SORUMLU MÜDÜR	KALIBRASYON YÖNETİCİSİ
ADRES / İDARI	XII NOV ABD
	
Birçok kurye usulüne uygun 1/2 sayfasız formu kullanarak bu formu doldurabilirsiniz. Bu formu kurye usulüne uygun 1/2 sayfasız formu kullanarak bu formu doldurabilirsiniz. Bu formu kurye usulüne uygun 1/2 sayfasız formu kullanarak bu formu doldurabilirsiniz. Bu formu kurye usulüne uygun 1/2 sayfasız formu kullanarak bu formu doldurabilirsiniz. Bu formu kurye usulüne uygun 1/2 sayfasız formu kullanarak bu formu doldurabilirsiniz.	

TÜRKİYE KARİYERASYON İNSTITÜTÜ İNŞAAT İŞLETMELİ MİKTAR

TÜRKAY KALIBRAS'IN MİTİNİ SİYASİ DİYALOG DESTEKLİ İZMİR İLÝMLİ DİSKİTETİ BİYONDİKLİK MİTİNLİ RAPORTU

TURKAY KALIBRASYON SISTEMI BIZMET İÇİ İŞLETİMİNDEN SIKKE İİ DÜYÜSÜ İKİ İŞ METRÖFON İKİ İŞPORT

卷之三

Ek 7. Yangın Tatbikatı

Ek 8. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi

Ek 9. Yıllık Eğitim Planı

Yıllık Eğitim Planı

2018 YILI HİZMET İÇİ EĞİTİM PLANI								Dokuman No: KU PL 02 Yayın Tarihi: 06.06.2013 Revizyon No: 03 Revizyon Tarihi: 02.01.2018 Sayfa No: 13/1
Sıra No	Eğitim Konusu	Eğitimin Amacı	Eğitilecek Hedef Grup	Planlanan Eğitim Tarihi	Gercekleşen Eğitim Tarihi	Eğitim Süresi	Eğitmeninin Adı Soyadı	Tekrarlanan Eğitim Tarihi
Hasta Güvenliği Eğitimleri								
1.	Hastanın Doğru Kimliklendirilmesi	Hasta ve çalışan güvenliği açısından önemini hedef gruptaki personele etkili bir şekilde vermek	Tüm personel temizlik personeli dahil	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	(Eğitim Hemşiresi) Kalite Direktörü Online Eğitim	
2.	Güvenli İlaç Uygulaması		Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	Kalite Direktörü (Eğitim Hemşiresi) Online Eğitim	
3.	Güvenli Cerrahi Uygulama		Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	Kalite Direktörü (Eğitim Hemşiresi) Online Eğitim	
4.	Hasta Başına Test Cihazı Bakımı ve Kullanım Eğitimi		Kullanılan Yerlerdeki Personel	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	Bölüm Sorumluları Online Eğitim	
5.	Transferüzyon Güvenliği		Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	(İmroz İyoloji Uzmanı) Eğitim Hemşiresi Online Eğitim	
6.	Hırçına Karşı ve Red Kriterleri, Doğru Örnek Alımı ve Transferi		Hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	Biyördimya uzmanı Online Eğitim	
7.	Düşme Riskinin Azaltılması		Tüm personel temizlik personeli dahil	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	(Kalite direktörü) (Eğitim Hemşiresi) Online Eğitim	
8.	Sozel Order Eğitimi		Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	(Kalite direktörü) (Eğitim Hemşiresi) Online Eğitim	
9.	Açıl Durum Kod Uygulamaları (Mavi-Pembe Kod)		Tüm personel temizlik personeli dahil	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	(Kalite direktörü) (Eğitim Hemşiresi) Online Eğitim	
10.	Hasta Transferi		Tüm personel temizlik personeli dahil	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	(Kalite direktörü) (Eğitim Hemşiresi) Online Eğitim	
11.	Tıbbi Cihaz Güvenliğinin Sağlanması		Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.09.2018		60'	Hastane müd Biyomedikal sor.	
İş Sağlığı ve Çalışan Güvenliği Eğitimleri								
12.	Risklerin Azaltılması ve Önlenmesi	İş sağlığı ve çalışan güvenliğinin Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.05.2018 01.06.2018			60'	(Psikiyatrist Uzmanı) Online Eğitim	
13.	Fiziksel Siddete Maruz Kalma		Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.05.2018 01.06.2018			(Psikiyatrist Uzmanı) Online Eğitim	
14.	Kan ve Vücut Sıvılarıyla Buluşan Hastalıkların Riskinin Azaltılması	Kan ve Vücut Sıvılarıyla Buluşan Hastalıkların Riskinin Azaltılması ve maruz kalma durumunda ilk müdahaleyi tüm personele anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.04.2018 01.05.2018 01.06.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim	
15.	Sağlık Taramalarının Yapılması ile İlgili Bilgilendirme	Sağlık taramalarının önemini tüm personele anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.04.2018 01.05.2018 01.06.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim	
16.	Kesici Delici Alet Yaralanma Riskinin Azaltılması	Kesici Delici Alet Yaralanma Riskinin Azaltılması ve maruz kalma durumunda ilk müdahaleyi tüm personele anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.04.2018 01.05.2018 01.06.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim	
17.	Kişisel Koruyucu Ekipmanları ve Gıveren Kullanımı	Kişisel Koruyucu Ekipmanları ve Gıveren Kullanımı Tüm personele anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.04.2018 01.05.2018 01.06.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim	
18.	Risk Yönetimi	Tüm personeli çalıştığı birme göre niskoken göstermek ve alınması gereken onerileri anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.11.2018 01.12.2018		60'	İlgili Uzman Online Eğitim	
19.	Meslek Hastalıkları ve Hukuki Sonuçları	Tüm personele meslek hastalığının önemini Hukuki sonuçlarını anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.11.2018 01.12.2018		60'	İlgili Uzman Online Eğitim	
20.	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Konuları	İş sağlığı ve çalışan güvenliğinin tüm personele anlatılması	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dahil)	01.11.2018 01.12.2018		60'	İlgili Uzman Online Eğitim	
21.	Radyasyon Güvenliği	İlgili birimlerde çalışan personelin radyasyon güvenliği konusunda bilgilendirme	Radyoloji ve ameliyathane çalışanları	01.02.2018 01.03.2018		60'	(Radyoloji uzmanı) Online Eğitim	

<i>Çalışan Hakkları</i>							
22.	Mobbing	Tüm personelin çalışan hakları konusunda bilgi sahibi olmasını sağlamak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dah)	01.06.2018		60'	İlgili Uzman Online Eğitim
23.	Beyaz Kad		Tüm hastane personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018		60'	Çalışan Hakkları Birim Sorumlusu Online Eğitim
<i>Enfeksiyon Kontrolü ve Önlenmesinin Sağlanması</i>							
24.	Izolasyon Önlemleri ve Izolasyon Simgeleri	Enfeksiyonların kontrolü ve önlenmesi konusu çalışan tüm personele etkili bir şekilde anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dah)	01.04.2018 01.05.2018 01.06.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
25.	Eti İyiyeni & Endikasyon Kuralı		Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018 01.07.2018 01.09.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
26.	Cerrahi atlan Entübevantları ve Antibiyotik Profilaksi		Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.09.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
27.	Kateter Enfeksiyonları		hekim dışı sağlık personeli	01.11.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
28.	Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon Uygulamaları		Sağlık personeli	01.11.2018		60'	Mikrobiyoloji uzmanı Online Eğitim
<i>Temizlik</i>							
29.	Hastane ve Bölüm Bazlı Temizlik Eğitimi	Hastane ve Bölüm Bazlı Temizlik Eğitiminin önemini Tüm personele etkili bir şekilde vermek	Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.03.2018 01.05.2018 01.07.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
30.	Hastane Aletleri ve Tıbbi Aletler	Hastane Aletleri ve Tıbbi Aletler Eğitiminin önemini tüm personele etkili bir şekilde vermek	Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.03.2018 01.05.2018 01.07.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
31.	Sıfır Atık Projesi Eğitimi	Sıfır atık projesinin tüm personeleinlematmak ve sıfır atık konusundaki farkındalık oluşturmak	Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.02.2018 01.03.2018		60'	Enfeksiyon hastalıkları uzmanı Enfeksiyon hemşiresi Online Eğitim
<i>Kısiler Arası İletişim ve Gelişim Eğitimi</i>							
32.	Kısiler Arası İletişim	İletişimin önemini belirterek etkin bir iletişim için neler yapılmalı etkin bir şekilde anlatmak	Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.04.2018 01.07.2018		60'	Psikolog ve eğitim hemşiresi Online Eğitim
33.	Engelli Bireylerle İletişim	Engelli bireylerin özelligi olan hasta grubu olduğunu belirlemek ve iletişim konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesini sağlamak	Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.02.2018 01.05.2018 01.06.2018		60'	Psikolog ve eğitim hemşiresi Online Eğitim
<i>Hasta Hakkları</i>							
34.	Hasta Memnuniyeti	Tüm personelin hasta hakları konusunda bilgi sahibi olmasınaının sağlanması	Tüm Hastane Personeli	01.04.2018 01.05.2018 01.07.2018		60'	Hasta Hakkları Birim Sorumlusu Online Eğitim
35.	Hasta Hakkları ve Sorumlulukları	Tüm personelin hasta hakları konusundaki bilgi sahibi olmasınaının sağlanması	Tüm Hastane Personeli	01.04.2018 01.05.2018 01.07.2018		60'	Hasta Hakkları Birim Sorumlusu Online Eğitim
36.	Hasta MAHREMIYETİ	Hasta maneviyeğinin önemini anlamak ve bilgi mahremiyeti konusundada anlatmak	Tüm Hastane Personeli	01.04.2018 01.05.2018 01.07.2018		60'	Hasta Hakkları Birim Sorumlusu Online Eğitim
37.	Etki ve Hasta Hakkları	Tüm personelin hasta hakları konusunda bilgi sahibi olmasınaının sağlanması	Tüm Hastane Personeli	01.04.2018 01.05.2018 01.07.2018		60'	Hasta Hakkları Birim Sorumlusu Online Eğitim
<i>CPR</i>							
38.	Temel yaşam desteği	Sağlık personeliındaki personelin temel yaşam bilgi sahibi olmasını sağlamak	Sağlık personeli dışındaki personel	01.08.2018 01.11.2018		60'	Acil ve anestezji uzmanı Eğitim hemşiresi Online Eğitim
39.	İleri Yaşam Desteği	Sağlık personelinin ileri yaşam konusundaki bilgi sahibi olmasınaının sağlanması	Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018 01.11.2018		60'	Acil ve anestezji uzmanı Eğitim hemşiresi Online Eğitim
<i>Tesis Güvenliği Eğitimi</i>							
40.	Kurumda Can ve Mal Güvenliğinin Sağlanması	Tesis güvenliğinin hasta ve çalışan güvenliği açısından önemini tüm personele anlatmak	Tüm Hastane Personeli (temizlik personeli dah)	01.12.2018		60'	Hastane Müd. Online Eğitim
41.	Acil Durum Afet Yönetimi	Tesis güvenliğinin hasta ve çalışan güvenliği açısından önemini tüm personele anlatmak	Tüm Hastane Personeli ve Temizlik personeli	01.07.2018 01.08.2018		60'	Hastane Müd. Savunma Sivil görevlisi Online Eğitim
42.	Tehlikeli Maddelerin Yönetimi	Tesis güvenliğinin hasta ve çalışan güvenliği açısından önemini tüm personele anlatmak	hekim dışı sağlık personeli	01.07.2018 01.08.2018		60'	Hastane Müd. İSGU Online Eğitim

Diğer Eğitimler						
43. Organ ve Doku Nakil Eğitimi	Organ taşıtı konusunda toplumda hassaslığı artırmak etkin bir şekilde anlatmak	Tüm Hastane Personeli	01.11.2018		60'	Doktor ve organ nadirlik ordonatörü Anestezji uzmanı Online Eğitim
44. Bilgi Güvenliği Eğitimi	Bilgi güvenliği önemini vurgulamak ve üzerinde düşen sorumlulukları anlatmak	Ticari Sekreterler, Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.01.2018		60'	(Kalite direktörü) Online Eğitim Bilgi İşlem Sor.
45. Kullanıcılara Təhlizatlı Mardde Sintetiq Göstəren Simgeleri Həmkəndə Föliyim	Təhlizatlı maddə simgələrinin tənimatı	hekim dışı sağlık personeli	01.11.2018		60'	ISGU Online Eğitim
46. KEFE (ədən erkek-fırsat eşitliyi)	Kadın erkek fırsat eşitliyini anlatmak təphundan ki yanlışlıq vürgüləmək	Tüm Hastane Personeli	01.05.2018		60'	Online Eğitim Sosyal çalışmacı
47. Güvenlik Raporlama Sistemi Eğitimi	Güvenlik Raporlama Sisteminin önemini vurgulamak ve üzerinde düşen sorumlulukları anlatmak	Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.05.2018 01.06.2018		60'	(Kalite direktörü) (əhəmiyyətli Hemşiresi) Online Eğitim
48. Akılcı İlaç Eğitimi- Farmakovijans ve Advers Etki	Akılcı İlaç Eğitimi ve Advers Etki konusunu etkin bir şekilde vermek		01.02.2018 01.03.2018		60'	Eczacı Online Eğitim
49. Materyovijans Etki ve Olumuz Olay Bildirimi	Materyovijans ve olumsuz olay bildirimi konusunu etkin bir şekilde vermek	Hekimler ve hekim dışı sağlık personeli	01.10.2018 01.11.2018			
50. Genel Uyum Eğitimi	Yeni başlayanlara daha kolay alışması ve çalışma yeri konusunda bilgi sahibi olmak	Yeni başlayan Veya Bölüm Değişikliği Yapan	Yeni başlayan oldukça		60'	Eğitim hemşiresi Hekimlərə başhekim yrd.
51. TIG	Hekimlərin TIG anlayışını sağlamak	Tüm Hekimlər	01.10.2018			TIG Sorumlusu
52. Özel gün ve Haftalarla Yönellik Eğitimleri (KKKA-SDPS-HKİ-HEPATIT-BRUSSELLA-DOJUZ-CRİBİ-KUDUZ-KOLERA-DİABET v.b)	İlgili konularda bilgi sahibi olmak ve güncelten guncellemek	Tüm Hastane Personeli	01.01.2018 01.02.2018 01.03.2018 01.11.2018		60'	İlgili branş uzmanları
53. Cəzelli İlaçlarda İlaç Yönetimi, İlaç-İlaç Etkileşimi, İlaç-Besin Etkileşimi, İlaç Geçirməsi, Saflar Malzemelerin Seçimi, Zincir Saklaması Ve Transferleri, Narkotik Ve Psikotrop İlacların Muhabacəsi Ve Kayıt Altına Alınması,	İlaç güvenliğinin tam olarak sağlanması için tüm sağlık personeline bunun önemi etkil bir şekilde anlatmak	Tüm sağlık personeli	01.08.2018 01.11.2018		60'	Eczacı Online Eğitim
54. İlacların Kaybılması, Kirilmasının Konusunda Yapıtlarla İlgili, İlaç Ve Ticari Sərf Malzemələrin Eczaçı İadesi, İmhası, Yüksek Riskli İlacların Sərdanlaşması, Advers Etki Bildirimi, Böülünebilir Ve Ezzebilir İlaclar, Eşdeğer İlaç, İlaç İnfüzyon Süreleri (Gözlə Konularda)	İlaç güvenliğinin tam olarak sağlanması için tüm sağlık personeline bunun önemi etkil bir şekilde anlatmak	Tüm sağlık personeli	01.09.2018 01.11.2018		60'	Eczacı Online Eğitim
55. Akut İlaç kullanımı *İlacların稳定性 *İlaç geçirməzliyi *İlaç-İlaç etkileşimi, İlaç-besin etkileşimi *Yüksek riskli ilaçlar ve kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar *İlaclarда advers etki ve aduers etki bildirimi	İlaç güvenliğinin tam olarak sağlanması için tüm sağlık personeline bunun önemi etkil bir şekilde anlatmak	Tüm sağlık personeli	01.09.2018 01.11.2018		60'	Eczacı Online Eğitim
56. *Böülünebilir ve ezzebilir İlaclar, *Pediatrice güvenli ilaç uygulamaları, *Genetikle güvenli ilaç uygulamaları, *Yılosi saf malzemelerinde olumsuz olay ve olumsuz olay cittidimi *İlaç Hazırlama Teknikleri *Özel saldamə kogullarınna sahip İlaclar (söküg zinctire fabi İlaclar, iştikan korunması gereken İlaclar, vb.) *Nütrisyonel destek tedavisi ve nütrisyonel destek ürünleri *İlaç ve tibbi saf malzeme depolama koşulları *Akutci antibiyotik kullanımı	İlaç güvenliğinin tam olarak sağlanması için tüm sağlık personeline bunun önemi etkil bir şekilde anlatmak	Tüm sağlık personeli	01.09.2018 01.11.2018		60'	Eczacı Online Eğitim
57. Nutrisyonel destek İhtiyaçının belirlenmesi - Karşılanması ve İzlenmeye yönelik süreçlerinin klinik hemşirelere bilinmesini sağlamak	Nutrisyonel destek ihtiyacının belirlenmesi - Karşılanması ve İzlenmeye yönelik süreçlerinin klinik hemşirelere bilinmesini sağlamak	Tüm Klinik hemşireleri	01.08.2018		60'	Diyetisyen Nörolojii ve plastik cerrahi uzmanı
58. Anne Sütü ve Emzirme	Anne sütü ve emzirmenin sahibli nesiller için önemini anlatmak	Tüm personel	01.04.2018			Çocuk hastalıkları uzmanı hemşiresi Online Eğitim